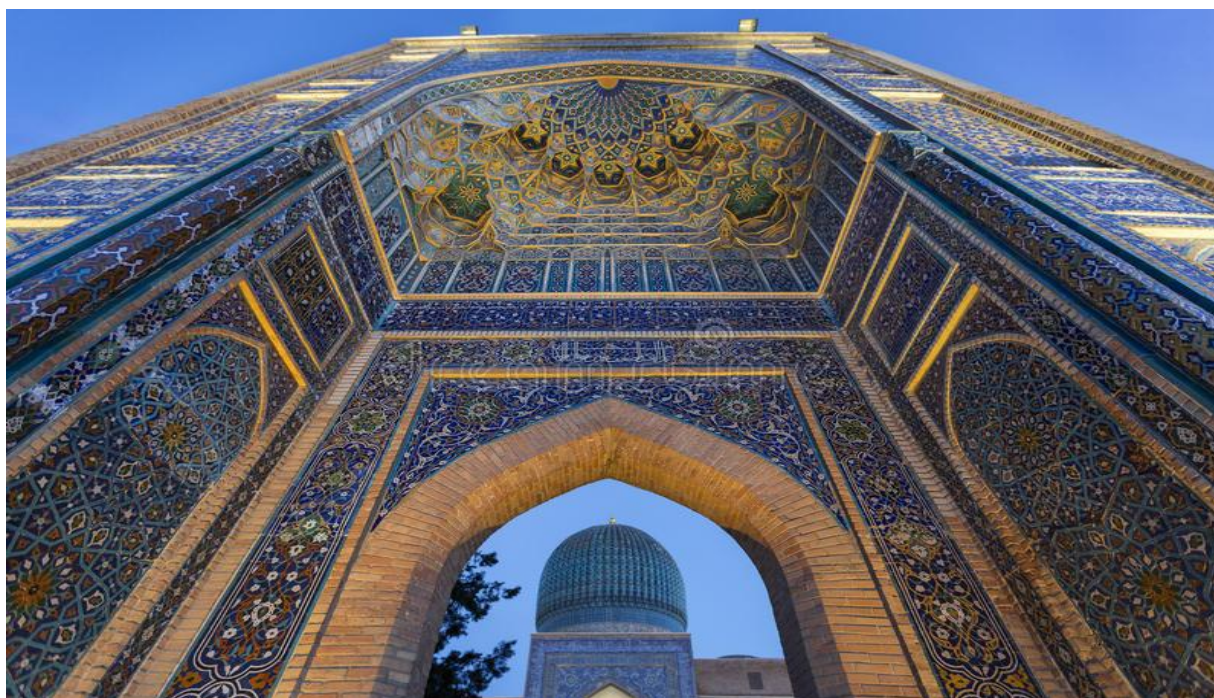

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ

Οκτώβριος 2021

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	4
A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας	4
A.2 Δημογραφικά Στοιχεία	4
A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη	4
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	10
B.1 Θεσμικό Πλαίσιο	10
B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιριών	11
B.1.2 Διαδικασία Ίδρυσης Εταιρίας	12
B.1.3 Καθεστώς Αδειοδοτήσεων	13
B.1.4 Σήμανση / Πιστοποίηση Προϊόντων	14
B.1.5 Τιμολόγηση	14
B.1.6. Τελωνειακή Νομοθεσία (Διαδικασίες - Αρχές)	14
B.1.7. Διαδικασίες Εισαγωγής / Περιορισμοί Εισαγωγών	15
B.1.8 Εξασφάλιση Πιστώσεων – Χρηματοδοτήσεων	16
B.1.9 Καθεστώς Ιδιοκτησίας	16
B.1.10 Εργασιακό Καθεστώς	16
B.2 Στρατηγική εισόδου στην Αγορά του Ουζμπεκιστάν	17
B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/Διανομείς	18
B.2.2 Δίκτυα Διανομής	18
B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση	20
B.2.5 Πρακτικές Οδηγίες	20
B.3. Καταναλωτικά πρότυπα	22
B.4. Βιομηχανική ιδιοκτησία	22
Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ	24
Γ.1 Συμφωνίες Αποφυγής Διπλής Φορολογίας	24
Γ.2 Φορολογία Φυσικών Προσώπων	24
Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων (φυσικών και νομικών προσώπων)	26

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ		ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΟ ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ 2021
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ		

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι	27
Γ.5. Εισφορές Κοινωνικής Ασφάλισης	31
Γ.6 Δασμοί - Δασμολόγιο	31
Γ.7 Ειδικές Οικονομικές Ζώνες (FTZ)	32
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	35
Δ.1. Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων	38
Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων	41
Δ.3 Πιστοληπτική Ικανότητα – Κίνδυνοι και Προοπτικές	43
Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ – ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	44
ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	45
ΣΤ.1. Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδας – Ουζμπεκιστάν	45
ΣΤ.2 Ιστορία και προοπτικές διμερούς συνεργασίας	47
Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	51
Ζ. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	58

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Α.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας

Επίσημη ονομασία	Ουζμπεκιστάν (Republic of Uzbekistan)
Πρωτεύουσα	Τασκένδη
Έκταση	448.978 τ.χλμ.
Πολίτευμα	Προεδρική Κοινοβουλευτική Δημοκρατία. Ο Πρόεδρος είναι ο επικεφαλής της Κυβέρνησης.
Πρόεδρος	Shavkat Mirziyoyev (από το 2016)
Νόμισμα	Som (UZ) \$1 = 10.545,5 UZ Som (04.06.2021) €1 = 12.820,7 UZ Som (04.06.2021)
Γεωγραφία	Συνορεύει με Καζακστάν, Τατζικιστάν, Κιργιστάν, Αφγανιστάν και Τουρκμενιστάν
Φυσικοί πόροι	Βαμβάκι, Φρούτα/Λαχανικά, Δημητριακά, Καπνός, Μαλλί, Μετάξι, Πετρέλαιο, Φυσικό Αέριο, Άνθρακας, Λιγνίτης, Πολύτιμα Μέταλλα (Χρυσός, Ασήμι), Φθορίτης, Ψευδάργυρος, Χαλκός.

Α.2 Δημογραφικά Στοιχεία

Πληθυσμός	32,3 εκ.
Αστικοποίηση	Τα 51% των Ουζμπέκων ζει σε αστικά κέντρα.
Μεγαλύτερες πόλεις	Τασκένδη (πρωτεύουσα με 2.3 εκ.), Σαμαρκάνδη, Namangan, Andijan
Εθνοτικές ομάδες	Ουζμπέκοι (80%), Ρώσοι (5,5%), Τατζίκοι (5%), Καζάκοι (3%), Karakalpak (2.5%) και Τάταροι (1,5%). Να σημειωθεί ότι υπάρχει ελληνική κοινότητα περίπου 5000 ατόμων.

Α.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ονομαστικό ΑΕΠ (\$ ΗΠΑ δις)	\$81,85 δις	\$81,78 δις	\$59,16 δις	\$50,39 δις	\$57,92 δις	\$57,6 δις
Μεταβολή ΑΕΠ %	7,4%	6,1%	4,5%	5,4%	5,6%	1,6%
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (\$ ΗΠΑ)	\$2.636	\$2.590	\$1.839	\$1.547	\$1.704	\$1.685
Ανεργία (εθνικές εκτιμήσεις)	5,2%	5,2%	5,8%	9,3%	9,0%	6,0%

Πληθωρισμός (Δεκ. εκάστου έτους)	8,9%	9,7%	18,8%	14,3%	15,2%	11,1%
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-1,2%	-0,5%	-1,9%	-2,3%	-3,9%	-4,4%
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	7,5%	8,6%	20,2%	20,6%	29,3%	40,4%
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	+1,31%	+0,36%	+2,49%	-7,09%	-5,7%	-5.2 %
Συναλλαγμ. Ισοτιμία (τέλος Δεκ. έτους) (Uz Som ανά \$1, €1)	\$1=2.810,0 €=3.074,2	\$1=3.231,5 €1=3.419,2	\$1=8.120,1 €1=9.624,7	\$1=8.339,5 €1=9.479,6	\$1=9.507,6 €1=10.624,7	\$1=10.476,9 €1=12.786,0
Βασικό επιτόκιο	9,00%	9,00%	14,00%	16,00%	16,00%	14,00%

Το Ουζμπεκιστάν (χώρα περικλειστη και χαμηλού έως μεσαίου επιπέδου εισοδήματος σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της Παγκόσμιας Τράπεζας), είναι η πολυπληθέστερη χώρα της Κεντρικής Ασίας, με 32,3 εκ. και το ήμισυ αυτού να διαβιώνει σε αστικούς οικισμούς. Είναι μια χώρα περικλειστη και πλούσια σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Η κοιλάδα Fergana, η οποία συνιστά και τα ανατολικά σύνορα, συγκαταλέγεται μεταξύ των πλέον πυκνο-κατοικημένων περιοχών της Κεντρικής Ασίας.

Μετά την ανάληψη της εξουσίας από τον Πρόεδρο Mirziyoyev (διαδέχθηκε τον Πρόεδρο Karimov, ο οποίος είχε θητεία 25 ετών με Πρωθυπουργό του το νυν Πρόεδρο) στις 04.12.2016, ξεκίνησε ευρεία προσπάθεια μετασχηματισμού του οικονομικού και κοινωνικού μοντέλου με ριζικό μετασχηματισμό της οικονομίας της χώρας (μετά από περισσότερα από 25 χρόνια ενός κλειστού μοντέλου κυριαρχίας του δημόσιου τομέα). Βασικές κατευθυντήριες γραμμές εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής του Ο/Προέδρου ήταν: **α)** η υπαγωγή των κρατικών μηχανισμών στην υπηρεσία του πολίτη, **β)** ο εκσυγχρονισμός, καινοτομία, ελεύθερη οικονομία, **γ)** η ανοικτή και δίκαιη κοινωνία, με σεβασμό στις παραδόσεις και πολιτισμική ταυτότητα χώρας, και **δ)** η ενίσχυση των σχέσεων με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας, ως κορυφαίας προτεραιότητας εξωτερικής πολιτικής.

Το 2018 αναγορεύθηκε σε «Έτος Επιχειρηματικής Πρωτοβουλίας, Καινοτομίας και Τεχνολογίας» στοχεύοντας στην έναρξη επίλυσης των βασικότερων προβλημάτων που αντιμετώπιζαν οι επιχειρηματίες, όπως: αδυναμία δανεισμού χωρίς εγγυήσεις, υψηλή φορολογία, γραφειοκρατία δημοσίου και ελεγκτικών φορέων, υψηλή διαφθορά και φαινόμενα δωροδοκίας στα δικαστήρια και στις φορολογικές αρχές. Προβλέφθηκε επίσης μείωση ελέγχων των δραστηριοτήτων των εταιρειών για δύο έτη, απαλλαγή φορολογικών βαρών για τα νεοϊδρυθέντα κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών, μείωση των συναλλαγματικών ελέγχων, βελτίωση των υποδομών ηλεκτρισμού, εισαγωγή νομοθεσίας για θέματα εταιρικής διαφάνειας, εφαρμογή ηλεκτρονικού συστήματος καταβολής φόρων και ίδρυσης επιχειρήσεων και διευκόλυνση αδειοδοτήσεων στη χρήση γης και κατάργηση των περιορισμών για αγορά δεύτερης κατοικίας στην πρωτεύουσα Τασκένδη.

Η οικονομική πολιτική έχει αναδιαμορφωθεί υπέρ μιας σταδιακά ανταγωνιστικής, καθοδηγούμενης από την αγορά, οικονομίας του ιδιωτικού τομέα. Ξεκινώντας με μια εντυπωσιακή σειρά μέτρων για την απελευθέρωση της αγοράς συναλλάγματος, το 2017, η κυβέρνηση θέσπισε μια σειρά διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων (αναδιάρθρωση κλάδων της οικονομίας όπως οι υδρογονάνθρακες, η ηλεκτρική ενέργεια και η χημική βιομηχανία, απελευθέρωση των τιμών, μείωση εμπορικών περιορισμών και κανονισμών, αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος, αναμόρφωση των κρατικών εταιρειών, αναχαίτιση της εκροής εργατικού δυναμικού μέσω πολιτικών απορρόφησης του περίπου μισού εκ.

απασχολούμενων ετησίως -βασικό μοχλό συνιστούν οι οικογενειακές επιχειρήσεις-, αύξηση της ευελιξίας της κεντρικής τράπεζας και δημοσίευση αποτελεσματικότερων στατιστικών) με σκοπό τη βελτίωση του μακροοικονομικού κλίματος. Ο φόρος προστιθέμενης αξίας ανέρχεται στο 15% και ο εταιρικός φόρος επίσης στο 15%.

Σύμφωνα με τα πορίσματα του Γραφείου Αντιπροσωπείας της ΕΕ στην Τασκένδη, παρά το μεταρρυθμιστικό έργο του Ο/Προέδρου, οι προκλήσεις πολιτικής που παραμένουν στη χώρα, η οποία κατέγραψε οικονομική ανάπτυξη της τάξης του 5,5% το 2019, είναι οι εξής: η σχεδόν κατά το ήμισυ συμβολή των μεγάλων κρατικών επιχειρήσεων (SOEs) στη βιομηχανική παραγωγή, η βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων, η χαμηλή ενεργειακή αποδοτικότητα σε συνδυασμό με την αλόγιστη διαχείριση ενεργειακών πόρων, οι φτωχές υποδομές βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων, η αναγκαιότητα δημιουργίας δικτύων (μεταφορικών, ενεργειακών, ψηφιακών) διασυνδεσιμότητας υψηλών προδιαγραφών, η μη εμπέδωση κλίματος ανάπτυξης της ιδιωτικής επενδυτικής πρωτοβουλίας αλλά και της κοινωνίας των πολιτών, η ανεπαρκής παροχή δημοσίων υπηρεσιών ιδίως στις αγροτικές περιοχές, η μη επάρκεια στατιστικών στοιχείων για την παρακολούθηση πολιτικών στο πλαίσιο των Στόχων της Χιλιετίας (SDGs), η αβεβαιότητα δυνατότητας υλοποίησης του υπό κατάρτιση εθνικού προγράμματος κοινωνικο-οικονομικής αναπτυξιακής στρατηγικής έτους 2030, η διαχείριση των επιπτώσεων της πανδημίας η οποία αναμένεται να μειώσει τον αναπτυξιακό ρυθμό στο 1,5%, για το 2020.

Δύο κοινωνικο-οικονομικοί δείκτες εξακολουθούν να κατατάσσουν τη χώρα πολύ χαμηλά διεθνώς: σύμφωνα με τον παγκόσμιο δείκτη διαφθοράς, για το 2019, η χώρα κατετάγη στην 153^η θέση, ενώ σύμφωνα με τον παγκόσμιο δείκτη αποτελεσματικότητας της διακυβέρνησης, για το 2018, η χώρα κατετάγη στην 126^η θέση. Όσον αφορά στην κατάταξη στο δείκτη επιχειρείν έτους 2020 της Παγκόσμιας Τράπεζας, η χώρα κατέλαβε την 69^η θέση (με την έναρξη επιχείρησης και την εγγραφή ιδιοκτησίας να συνιστούν τις πλέον ταχείες διαδικασίες ενώ δυσκολίες καταγράφονται στο διασυνοριακό εμπόριο με τη χώρα να καταβάλλει προσπάθειες εναρμόνισής της με τις ισχύουσες πρακτικές στην Ευρασιατική Οικονομική Ένωση).

Η Παγκόσμια Τράπεζα προετοιμάζει τη νέα Εταιρική Σχέση Πλαίσιο (Country Partnership Framework) για την οικονομική περίοδο 2022–2026. Οι τομείς προτεραιότητας οι οποίοι και πρόκειται να προσαρμόσουν αναλόγως την κυβερνητική αναπτυξιακή Ατζέντα είναι οι εξής: i) βιώσιμος μετασχηματισμός της οικονομίας στους κανόνες της αγοράς, ii) μεταρρυθμίσεις στη λειτουργία των κρατικών θεσμών και της συμμετοχής των πολιτών, iii) επενδύσεις στο ανθρώπινο κεφάλαιο, εστιάζοντας στο ανάπτυξη των τομέων υγείας και εκπαίδευσης.

Το Ουζμπεκιστάν, το 2020, στο πλαίσιο της πανδημίας και της γενικότερης ύφεσης που προκλήθηκε σε οικονομίες άλλων χωρών της Κεντρικής Ασίας, κατόρθωσε να διατηρήσει θετική δυναμική οικονομικής ανάπτυξης, επιδεικνύοντας απaráμιλλη ανθεκτικότητα. Σύμφωνα με την Κρατική Επιτροπή Στατιστικής, το ΑΕΠ τον Ιανουάριο-Δεκέμβριο 2020 αυξήθηκε κατά 1,6% έναντι του 2019 και ανήλθε σε 580,2 τρις ουζμπεκ σομ (\$57,7 δις). Η αναλογία προϊόντων προς υπηρεσίες ήταν 58%/42% αντιστοίχως. Το ΑΕΠ ανά κεφαλή ανήλθε στα 16,9 εκ. σομ (\$1.685), μειωμένο κατά 0,3 έναντι του 2019. Για το 2021, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας, η οικονομία του Ουζμπεκιστάν θα καταγράψει αναπτυξιακό ρυθμό της τάξης του 4,3%.

Η χρήση στοχευμένων περιοριστικών μέτρων, βάσει της επιδημιολογικής κατάστασης, κατέστησε δυνατή την αποφυγή της πλήρους παύσης λειτουργίας των περισσότερων επιχειρήσεων και τη συνέχιση της αποκατάστασης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Το τέταρτο τρίμηνο ήταν σχετικά ήρεμο για την οικονομία, η οποία δημιούργησε τις απαραίτητες προϋποθέσεις για επιστροφή σε συνηθισμένους

επιχειρησιακούς ρυθμούς σε συνδυασμό και με αύξηση της παραγωγικής δραστηριότητας, σε αντίθεση με τα πρώτα τρία τρίμηνα που η οικονομία συνέχισε να αναπτύσσεται αναιμικά, με ρυθμό 0,4%. Πάντως, οι χρονικοί εγκλεισμοί Μαρτίου- Μαΐου και Ιουλίου-Αυγούστου 2020, με το κλείσιμο των συνόρων, οδήγησαν σε αύξηση της ανεργίας και της φτώχειας, επιφέροντας μείωση της εσωτερικής ζήτησης. Η ύφεση επίσης γειτονικών χωρών επηρέασε αρνητικά τα μεταναστευτικά εμβάσματα. Ανάκαμψη άρχισε να καταγράφεται στη διάρκεια του β' εξαμήνου, λόγω και της αύξησης των κοινωνικών δαπανών.

Το **ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών** κατέγραψε έλλειμμα, το οποίο επιδεινώθηκε με την πτώση των εμβασμάτων των αποδήμων και το εμπορικό έλλειμμα λόγω των αγορών κεφαλαιουχικών αγαθών για τη διαφοροποίηση της οικονομίας, αναμένεται να επιδεινωθεί περαιτέρω το 2021 παρά την ανάκαμψη των εξαγωγών. Το έλλειμμα θα χρηματοδοτηθεί από ευνοϊκά δάνεια, την εισροή των ΑΞΕ και τις εκδόσεις ομολόγων.

Τα **συναλλαγματικά αποθέματα** παραμένουν αναλογικά υψηλά (\$14,3 δις το Δεκέμβριο του 2020, αντιστοιχούσαν σε 8,1 μήνες κάλυψης εισαγωγών), όπως και τα αποθέματα χρυσού \$20,2 δις. Το εξωτερικό χρέος ανερχόταν στο 46% του ΑΕΠ.

Ο **πληθωρισμός** στο Ουζμπεκιστάν συνέχισε το 2020 την καθοδική του πορεία. Ο ετήσιος δείκτης τιμών καταναλωτή ήταν 11,1% έως τον Δεκέμβριο του 2020, σε σύγκριση με 15,2% το 2019. Η επιβράδυνση της αύξησης των τιμών παρατηρήθηκε κυρίως σε γενικά προϊόντα και υπηρεσίες εκτός των τροφίμων. Κύριος παράγοντας του πληθωρισμού παρέμεινε η αύξηση των τιμών των τροφίμων κατά 15,3%, αν και ήταν μειωμένη έναντι του 2019, που είχε ανέλθει στο 18,6%.

Η καθαρή **διεθνής επενδυτική θέση** την 1η Οκτωβρίου 2020 ήταν \$22,3 δις. Από πλευράς τομέων της οικονομίας, η γενική κυβέρνηση και άλλοι τομείς διατήρησαν τη θέση του «καθαρού πιστωτή», ενώ ο τραπεζικός τομέας ήταν «καθαρός χρεώστης».

Από την 1η Οκτωβρίου 2020, το συνολικό **εξωτερικό χρέος** της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν ανήλθε σε \$29,3 δις, εκ των οποίων \$18,7 δις αντιστοιχούσε στο δημόσιο ενώ \$10,6 δις στο ιδιωτικό εξωτερικό χρέος.

Οι μεγαλύτερες συνέπειες της πανδημίας έγιναν εμφανείς στη μείωση της **επενδυτικής δραστηριότητας**, με τον όγκο των επενδύσεων σε πάγια περιουσιακά στοιχεία να μειώνεται κατά 8,2%. Μεγάλες μειώσεις σημειώθηκαν στις κρατικές επενδύσεις (-35%) και στις ξένες επενδύσεις και δάνεια που εγγυήθηκε η κυβέρνηση (-28%). Αντίθετα, ο όγκος των επενδύσεων από μη κρατικές πηγές αυξήθηκε κατά 2% στο τέλος του έτους, κυρίως λόγω της αύξησης των επενδύσεων από επιχειρήσεις.

Από πλευράς επίδρασης της πανδημίας σε κλαδικούς τομείς της οικονομίας, η **παραγωγή του πρωτογενούς τομέα** (γεωργία, δασοκομία, αλιεία) αυξήθηκε κατά 3,0%, με εξαίρεση προς τα άνω του τομέα της αλιείας, όπου σημειώθηκε διψήφιος ρυθμός ανάπτυξης (19,8%), ο οποίος τα τελευταία χρόνια έχει λάβει αυξημένη προσοχή από το κράτος. Στη **βιομηχανία** στο τέλος του έτους, αντισταθμίστηκε η ύφεση που παρατηρήθηκε την περίοδο Απριλίου-Οκτωβρίου 2020 (μέτρια αύξηση 0,7%). Η μόχλευση προήλθε κυρίως από τη **μεταποιητική βιομηχανία** (αύξηση 7,1%), η οποία, ωστόσο, ήταν ακόμη υψηλότερη από εκείνη του 2019 (αύξηση 6,6%). Μεταξύ των μεταποιητικών βιομηχανιών, η μεγαλύτερη αύξηση της παραγωγής το 2020 παρατηρήθηκε στην παραγωγή οπτικών και ηλεκτρονικών προϊόντων κατά 70,6% (με μικρό όμως μερίδιο στο συνολικό όγκο βιομηχανικής παραγωγής, ήτοι 0,9%), η παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων κατά 15,4%, τελικών προϊόντων μετάλλου κατά 14,8%,

φαρμακευτικών προϊόντων κατά 13,4% και προϊόντων διατροφής κατά 8,7%. Στην **εξορυκτική βιομηχανία**, αντίθετα, καταγράφηκε σοβαρή μείωση, κατά σχεδόν 22%, ως απόρροια της μειωμένης εξόρυξης φυσικού αερίου, χαλκικού και θρυμματισμένης πέτρας. Στον **κατασκευαστικό τομέα**, παρόλο που οι ρυθμοί ανάπτυξης μειώθηκαν στο 9,1% από 22,9% το 2019, εξακολούθησαν να διατηρούν το επίπεδο δυναμικής τους. **Στον τομέα των υπηρεσιών**, παρά τον σοβαρό αρνητικό αντίκτυπο της πανδημίας στους τομείς της φιλοξενίας και της εστίασης, των μεταφορών επιβατών και φορτίου, του λιανικού και χονδρικού εμπορίου, διατήρησε θετική δυναμική στο μέσο επίπεδο του 2,3%, όταν για το 2019 η ανάπτυξη είχε κυμανθεί στο 13,2%. Ειδικά στον τομέα των **μεταφορών**, καταγράφηκε μείωση των κύκλων εργασιών φορτίου κατά 4,8% και επιβατών κατά 16,7%, τόσο λόγω της περιόδου αυστηρών περιοριστικών μέτρων στη χώρα όσο και λόγω της μείωσης της ζήτησης για ουζμπεκικά προϊόντα στις ξένες αγορές.

Το **εξωτερικό εμπόριο προϊόντων και υπηρεσιών του Ουζμπεκιστάν για τα έτη 2019-2020** διαμορφώθηκε ως εξής:

	2019	2020	Μεταβολή 2020/2019
Ουζμπεκικές Εξαγωγές	17.458,7	15.102,3	-13,49%
Ουζμπεκικές Εισαγωγές	24.292,3	21.153,8	-12,91%
Όγκος Εμπορίου	41.751,0	36.256,1	-13,16%
Εμπορικό Ισοζύγιο	-6.833,6	-6.051,5	-11,44%
Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ουζμπεκιστάν [Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] Ποσά: εκ. Ευρώ			

Από πλευράς **ουζμπεκικών εξαγωγών αγαθών έτους 2020**, τα κυριότερα εξαγώγιμα αγαθά ήσαν: πολύτιμες πέτρες (39,4%), υπηρεσίες (13,3%), βαμβάκι (7,9%), χαλκός (4,8%), ορυκτά καύσιμα (4,4%), φρούτα-ξηροί καρποί (3,8%), ενδύματα (3,0%), λαχανικά (2,7%), πλαστικά (2,2%), σιδηρούχα μέταλλα (1,6%).

Από πλευράς **ουζμπεκικών εισαγωγών αγαθών έτους 2020**, τα κυριότερα εισαγώγιμα αγαθά ήσαν: καυστήρες-μηχαν.εξοπλισμός (22,5%), μέσα χερσαίων μεταφορών πλην σιδηροδρ (8,7%), σιδηρούχα μέταλλα (5,9%), υπηρεσίες (5,8%), ηλεκτρολ.εξοπλισμός (5,7%), φαρμακευτικά (5,5%), ορυκτά καύσιμα (5,2%), πλαστικές ύλες (3,3%), οπτικά-φωτογρφ (3,0%), δημητριακά (2,8%), ξυλάνθρακας και προϊόντα ξύλου (2,7%), προϊόντα σιδηρούχων μετάλλων (2,4%), χημικά προϊόντα (1,9%), έπιπλα και εξοπλισμός (1,8%), λίπη-έλαια (1,6%), προϊόντα ζαχαροπλαστικής (1,2%).

Το **α' εξάμηνο 2021**, σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 6,2%, μετά από επιβράδυνση 1,7% το 2020. Η ισχυρή ανάπτυξη της βιομηχανίας και των υπηρεσιών μετρίασε την ασθενέστερη ανάπτυξη της αγροτικής παραγωγής. Οι ισχυρές αυξήσεις του εισοδήματος των νοικοκυριών και των εγχώριων επενδύσεων, καθώς και η συνέχιση των δαπανών κατά της κρίσης και των φορολογικών ελαφρύνσεων, συνέβαλαν επίσης στην ισχυρή ανάπτυξη.

Ο **πληθωρισμός** μειώθηκε στο 11,0% τον Ιούνιο του 2021 από 14,7% τον Ιούνιο του 2020. Η **ανεργία** μειώθηκε στο 10,2% το πρώτο εξάμηνο του 2021 από 13,2% το πρώτο εξάμηνο του

2020 και 10,5% στο τέλος του 2020, αλλά δεν έχει ακόμη επέστρεψε στα επίπεδα πριν από την πανδημία (9%) και παραμένει υψηλότερη για τις γυναίκες και τους νέους.

Οι **εξαγωγές** αυξήθηκαν κατά 12,3% και οι **εισαγωγές** κατά 14,3% λόγω της υψηλότερης ιδιωτικής κατανάλωσης και επενδύσεων. Η εισροή προσωπικών εμβασμάτων (8,7% του ΑΕΠ το α' εξάμηνο του 2021) αντιστάθμισε μόνο εν μέρει το αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο, οπότε το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών διευρύνθηκε στο 10% του ΑΕΠ το α' εξάμηνο του έτους από 7,3% την ίδια περίοδο το 2020.

Το **δημοσιονομικό έλλειμμα** ήταν εντός προϋπολογισμού (5,4% του ΑΕΠ). Ο χαμηλότερος δανεισμός βάσει πολιτικής και τα υψηλότερα φορολογικά έσοδα αντιστάθμισαν τις υψηλότερες δαπάνες του προϋπολογισμού για κοινωνική υποστήριξη, υγεία και δημόσιες υποδομές. Το δημόσιο χρέος ανήλθε στο 38,5% του ΑΕΠ, εφάμιλλο με εκείνο στο τέλος του 2020.

Το **2021**, η ανάπτυξη αναμένεται να επιταχυνθεί στο 6,2%. Ωστόσο, αυτή η πρόβλεψη εξακολουθεί να υπόκειται σε αβεβαιότητες σχετικά με τη συνεχιζόμενη επίδραση περαιτέρω κυμάτων της πανδημίας στις παγκόσμιες και εγχώριες οικονομικές συνθήκες.

Η ανάκαμψη των επενδύσεων, του εμπορίου και των εμβασμάτων αναμένεται να υποστηρίξει την οικονομική ανάπτυξη και να μειώσει την ανεργία και τη φτώχεια. Η ανάπτυξη αναμένεται να παραμείνει ισχυρή στο 5,6% το 2022 καθώς επιταχύνεται ο ρυθμός των εμβολιασμών και θα διευκολυνθούν περαιτέρω οι παγκόσμιες διαταραχές.

Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να ανέλθει στο 5,9% του ΑΕΠ το 2021, καθώς οι εισαγωγές κεφαλαίου για επενδυτικά έργα ανακάμπτουν και οι εξαγωγές χρυσού μειώνονται από τα επίπεδα ρεκόρ του 2020. Οι άμεσες ξένες επενδύσεις αναμένεται να παραμείνουν συγκρατημένες το 2021 και να ανακάμψουν εν μέρει το 2022.

Η επέκταση της κοινωνικής βοήθειας και των δημόσιων επενδύσεων για τη βελτίωση των υποδομών της υπαίθρου, μαζί με το κόστος των εμβολιασμών, αναμένεται να αυξήσει περαιτέρω τις δημόσιες δαπάνες το 2021. Αυτό θα αντισταθμιστεί εν μέρει από υψηλότερα έσοδα από φόρους, τις εξορύξεις και τις ιδιωτικοποιήσεις, οδηγώντας σε δημοσιονομική πολιτική ελλείμματος της τάξης του 5,5% του ΑΕΠ για το 2021. Αυτό θα χρηματοδοτηθεί από το αυξημένο δημόσιο χρέος που αναμένεται να προσεγγίσει το 40,6% του ΑΕΠ.

Οι αβεβαιότητες σχετικά με την παγκόσμια ανάκαμψη, η σταδιακή απόσυρση των εγχώριων μέτρων κατά της κρίσης, η διεύρυνση της φορολογικής βάσης και η εξαγγελθείσα μείωση του φόρου προστιθέμενης αξίας το 2023 εκτιμάται ότι θα συμβάλουν στη σταθεροποίηση του δημόσιου χρέους στο 42% του ΑΕΠ έως το τέλος του 2023.

Β. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Β.1 Θεσμικό Πλαίσιο

Η επιτυχής δραστηριοποίηση στην αγορά του Ουζμπεκιστάν εξαρτάται από πλειάδα παραγόντων. Η συνεχής προσπάθεια μετασχηματισμού της οικονομίας και της κοινωνίας έχει δημιουργήσει ένα ευμετάβλητο θεσμικό πλαίσιο κανόνων, προσφέροντας μεγάλες ευκαιρίες δραστηριοποίησης στην αγορά, όμως με υψηλούς κινδύνους. Σημαντικό στοιχείο επιτυχίας εισόδου στην αγορά είναι η επιλογή εκείνου του συνεργάτη (εισαγωγέα ή αντιπροσώπου), ο οποίος θα έχει τις κατάλληλες επαφές και θα γνωρίζει τις ιδιαιτερότητες της αγοράς.

Σύμφωνα με την Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική 2017-2021, η μεταρρύθμιση της οικονομικής ανάπτυξης και απελευθέρωσης της αγοράς εδράζει στους ακόλουθους άξονες:

Φορολογική μεταρρύθμιση

- Συγχώνευση εταιρικού φόρου και φόρου για βελτίωση και ανάπτυξη των κοινωνικών υποδομών
- Τρεις ξεχωριστές υποχρεωτικές εισφορές στα κοινωνικά ταμεία συνδυάζονται τώρα σε μία μόνο πληρωμή με συνολική μείωση του συνδυασμένου ποσοστού σε 3,2%
- Αναδιοργάνωση του συστήματος εισπραχής φόρων και εισαγωγή συστήματος παρακολούθησης φόρων.

Τελωνειακή μεταρρύθμιση

- Μείωση δασμολογικών συντελεστών για περισσότερα από 8.000 εμπορεύματα, μηδενικός δασμός για 3.500
- μικρός συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης για περισσότερα από 1 000 είδη
- Καθορισμός μέσου δασμολογικού συντελεστή 6,45%
- Εισαγωγή πράσινων τελωνειακών κανόνων και ελέγχων με βάση την εκτίμηση κινδύνων στα σύνορα

Χρηματοοικονομική μεταρρύθμιση

- Κατάργηση περιορισμών που εμποδίζουν τη νομική οντότητα και τα άτομα να μετατρέψουν τοπικά σε ξένα νομίσματα / μετατροπή σε τοπικές τράπεζες
- Οι τράπεζες ξεκίνησαν υπηρεσίες μεταφοράς χρημάτων στο εξωτερικό

Αγροτική / Βιομηχανική μεταρρύθμιση

- Μείωση της εξάρτησης από το βαμβάκι και ενθάρρυνση της επέκτασης της κηπουρικής
- Οι αγρότες μπορούν να πουλήσουν το ακατέργαστο βαμβάκι τους ελεύθερα σε κλωστοϋφαντουργικά εργοστάσια χωρίς υποχρεωτική συμμετοχή της «Uzrakhtasanoat», το πρώην σοβιετικό κρατικό μονοπώλιο, υπεύθυνο για όλες τις πωλήσεις βαμβακερών ινών
- Προγραμματισμένη δημιουργία συστάδων από βαμβακερά υφάσματα στις περιοχές Navoi, Bukhara και Syrdarya

B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιριών

Σύμφωνα με τη νομοθεσία της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν, στην επικράτεια της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν, οι πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών πολιτών, μπορούν να ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες χωρίς να σχηματίζουν νομική οντότητα ως μεμονωμένος επιχειρηματίας, καθώς και μέσω της δημιουργίας νομικής οντότητας. Η επιχειρηματική δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί μετά την εγγραφή στο κράτος.

- **Μεμονωμένος επιχειρηματίας (Sole Trader)** - είναι ένα άτομο που ασχολείται με επιχειρηματική δραστηριότητα χωρίς να σχηματίζει νομική οντότητα, ανεξάρτητα, βάσει ιδιοκτησίας που του ανήκει από δικαιώματα ιδιοκτησίας, καθώς και βάσει άλλου πραγματικού δικαιώματος που επιτρέπει την κατοχή και (ή) χρήση της ιδιοκτησίας.
- **Γραφείο Αντιπροσωπείας (ΓΑ):** δεν αποτελεί νομική οντότητα και δεν μπορεί να έχει επιχειρηματικές δραστηριότητες με οικονομικό αποτέλεσμα. Βασικό σκοπός ίδρυσης ενός ΓΑ είναι η υλοποίηση δραστηριοτήτων marketing και άλλων μη συναλλακτικών δράσεων. Απαιτείται ετήσια αίτηση για την ανανέωση της αδείας λειτουργίας υποκαταστήματος.

Οι οργανωτικές-νομικές μορφές επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω της ίδρυσης νομικής οντότητας είναι:

- **Joint-Stock Company (JSC)**, μια οικονομική οντότητα της οποίας το εγκεκριμένο κεφάλαιο υποδιαιρείται σε έναν ορισμένο αριθμό μετοχών που πιστοποιεί τις υποχρεώσεις της εταιρείας στους μετόχους. Είναι ένας σύνθετος εμπορικός οργανισμός στη δομή και τη διαχείριση, ο οποίος νομοθεσία ορίζει απαιτήσεις για τη διαδικασία έκδοσης μετοχών, γνωστοποίησης πληροφοριών κ.λπ. Ταυτόχρονα, ορισμένες μορφές εμπορικής δραστηριότητας, όπως οι τράπεζες, μπορούν να ασκούν μόνο επιχειρηματική δραστηριότητα με τη μορφή ανώνυμων εταιριών. Ευθύνεται εξ' ιδίων για τις υποχρεώσεις της. Το ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο ανέρχεται σε \$ 400.000 (το οποίο σχεδιάζεται να μειωθεί στα \$ 51.000, στο πλαίσιο της πολιτικής προσέλκυσης ξένων επενδύσεων) και μπορεί να ανήκει κατά 100% σε ξένο ιδιοκτήτη. Στην εν λόγω νομική μορφή το κεφάλαιο της επιχείρησης αποτελείται από μετοχές.
- **Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (LLC)**, μια επιχειρηματική εταιρεία που ιδρύεται από ένα ή περισσότερα άτομα, το εγκεκριμένο κεφάλαιο της οποίας χωρίζεται σε μετοχές των μεγεθών που καθορίζονται από τα συστατικά έγγραφα. Τα μέλη μιας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης δεν ευθύνονται για τις υποχρεώσεις της και φέρουν τον κίνδυνο ζημιών που σχετίζονται με τις δραστηριότητες της εταιρείας, εντός της αξίας των μετοχών τους. Αποτελεί την πλέον διαδεδομένη νομική μορφή, μπορεί να ιδρυθεί από φυσικά ή νομικά πρόσωπα με το ύψος του εταιρικού κεφαλαίου να ορίζεται στο καταστατικό της εταιρείας, με ελάχιστο, οριζόμενο εκ του νόμου, ύψος τα \$ 950. Οι μέτοχοι ευθύνονται για τις υποχρεώσεις της εταιρείας με το ύψος της οικονομικής τους συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο. Η βασική διαφορά με την JSC είναι ότι η LLC δεν εκδίδει μετοχές. Μπορεί επίσης να ανήκει κατά 100% στο ξένο ιδιοκτήτη.
- **Εταιρεία με Πρόσθετη Ευθύνη (CAL)** διαφέρει από την προηγούμενη μορφή στην ευθύνη των ιδρυτών για τις υποχρεώσεις της Εταιρείας. Τα μέλη μιας τέτοιας εταιρείας φέρουν από κοινού και εις ολόκληρον την επικουρική ευθύνη για τις υποχρεώσεις της με την περιουσία τους στο ίδιο ποσό για όλο το ποσό της αξίας των συνεισφορών που πραγματοποίησαν, που καθορίζονται από τα

συστατικά έγγραφα της εταιρείας. Επιπλέον, η επιχειρηματική δραστηριότητα μπορεί να συνεχιστεί με τη μορφή οικονομικής εταιρικής σχέσης - η οποία αναγνωρίζεται από τη νομοθεσία ως εμπορικός οργανισμός με εγκεκριμένο κεφάλαιο (εγκεκριμένο κεφάλαιο) χωρισμένο σε μερίδια (εισφορές) των ιδρυτών (μέλη), στα οποία οι ιδρυτές (μέλη) ή ορισμένα από αυτά συμμετέχουν προσωπικά στη διεξαγωγή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για λογαριασμό μιας τέτοιας εταιρικής σχέσης.

- **Ιδιωτική επιχείρηση (ΠΕ)**, είναι ένας εμπορικός οργανισμός που δημιουργείται και διαχειρίζεται ο ιδιοκτήτης - ένα άτομο. Από την άποψη του φορολογικού σχεδιασμού, κατά την ημερομηνία προετοιμασίας αυτής της επανεξέτασης, το εισόδημα μιας ιδιωτικής επιχείρησης, μετά την πληρωμή όλων των φόρων, είναι ιδιοκτησία του ιδιοκτήτη, σε σχέση με το οποίο αυτό το εισόδημα δεν χρεώνεται φόρος μερισμάτων, ο οποίος μειώνει το κόστος της επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- **Υποκατάστημα** : Δεν απαγορεύεται από τη νομοθεσία η ίδρυσή τους αλλά στην πράξη δεν υφίστανται υποκαταστήματα στη χώρα.

B.1.2 Διαδικασία Ίδρυσης Εταιρείας

Ανάλογα με τους στόχους της επιχείρησης, η έναρξη επιχειρηματικής δράσης μπορεί να γίνει είτε με ίδρυση νέας εταιρείας, είτε με αγορά μετοχών / απόκτησης περιουσιακών στοιχείων υφιστάμενης εταιρείας. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται σχετική έγκριση από την κυβέρνηση. Στην περίπτωση αγοράς εταιρικών μετοχών πρέπει να καταβληθεί σχετικός φόρος.

Η ίδρυση εταιρείας προϋποθέτει τη εγγραφή της σε συγκεκριμένα Κέντρα στο Δήμο ή στην Περιφέρεια (ανήκουν στο Υπ. Δικαιοσύνης), τα οποία εφαρμόζουν πολιτική one stop shop (δέχονται δηλαδή το σύνολο των αναγκαίων δικαιολογητικών).

Η διάρκεια της εγγραφής διαρκεί περίπου 30 λεπτά, εφόσον κατατεθούν σωστά όλα τα δικαιολογητικά, η συγκέντρωση των οποίων όμως μπορεί να απαιτήσει αρκετές εβδομάδες. Εφόσον τα δικαιολογητικά γίνουν αποδεκτά η εταιρεία καταγράφεται ταυτόχρονα στη φορολογική και τη στατιστική αρχή.

Μεταξύ των αναγκαίων δικαιολογητικών, πρέπει να κατατεθούν τραπεζική βεβαίωση για την καταβολή του παραβόλου εγγραφής της επιχείρησης, το ύψος του οποίου εξαρτάται από τη νομική της μορφή.

Ειδικά για τη δημιουργία γραφείου αντιπροσωπείας, η εγγραφή γίνεται στην Κρατική Επενδυτική Επιτροπή του Ουζμπεκιστάν και η έγκριση που δίνεται κυμαίνεται μεταξύ 1-3 ετών με δυνατότητα επιμήκυνσης. Το τέλος ίδρυσης ανέρχεται σε περίπου \$ 1200 και η διαδικασία διαρκεί περίπου 10 εργάσιμες ημέρες.

Η νεοϊδρυθείσα εταιρεία οφείλει να έχει ασφαλιστήριο συμβόλαιο, για την κάλυψη των υποχρεώσεων της ως εργοδότη, εντός 15 ημερών από την ίδρυσή της, καθώς και να ενημερώσει την αρμόδια φορολογική αρχή για τον επιλεγόμενο τρόπο φορολόγησης της.

Με την ολοκλήρωση της εγγραφής, η εταιρεία εγγράφεται στο Μητρώο Εταιρειών και Οργανισμών και της αποδίδεται ειδικός 9ψήφιος κωδικός.

Το άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού γίνεται σε εμπορική τράπεζα σε εγχώριο ή ξένο νόμισμα. Η νομοθεσία που διέπει τον τραπεζικό κλάδο τελεί υπό συνεχή αναθεώρηση, με στόχο να γίνει περισσότερο ευνοϊκή έναντι των ξένων επενδυτών. Η χρήση πιστωτικών καρτών δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη στη χώρα.

Οι συναλλαγές εντός της χώρας γίνονται μόνο σε εθνικό νόμισμα. Η νομοθεσία συναλλαγματικής πολιτικής επίσης τελεί υπό αναθεώρηση. Από το Σεπτέμβριο του 2017 τα ουζμπεκικά νομικά πρόσωπα μπορούν να αγοράζουν συνάλλαγμα από τις εμπορικές τράπεζες, με σκοπό τη διευκόλυνση των διεθνών συναλλαγών τους. Στις 23/10/2019, ψηφίστηκε τροπολογία στο νόμο “On Currency Regulation and Currency Control” ώστε ο καθορισμός των συναλλαγματικών ισοτιμιών να γίνεται με βάση τους μηχανισμούς της αγοράς. Δεν υπάρχουν πλέον όρια στα ποσά ξένων νομισμάτων που μπορούν να μεταφερθούν στο Ουζμπεκιστάν. Οι πολίτες μπορούν να μεταφέρουν μετρητά εκτός Ουζμπεκιστάν στο ισοδύναμο των 100 εκ. UZS (\$10.500). Οι κάτοικοι μπορούν πλέον να ανοίξουν λογαριασμούς σε ξένο νόμισμα και να κάνουν χρήση ξένων κάρτες πληρωμής. Καθιερώθηκαν επίσης απαιτήσεις στον επαναπατρισμό των ξένων νομισμάτων. Εγχώρια νομικά πρόσωπα έχουν πλέον τη δυνατότητα να ανοίγουν τραπεζικούς λογαριασμούς σε ξένες τράπεζες μόνον στις περιπτώσεις έγκρισης από την προεδρία της Κυβέρνησης ή σύμφωνα με διεθνείς συμβάσεις και συμφωνίες.

Οι κάτοικοι του Ουζμπεκιστάν μπορούν να πωλούν συνάλλαγμα σε ανταλλακτήρια συναλλάγματος και να αγοράζουν συνάλλαγμα από τις εμπορικές τράπεζες, εφόσον αυτό όμως κατατίθεται σε λογαριασμούς διεθνών καρτών και χρησιμοποιείται στο εξωτερικό. Έχουν καταργηθεί διατάξεις υποχρεωτικής πώλησης συναλλάγματος από εξαγωγές.

B.1.3 Καθεστώς Αδειοδοτήσεων

Για συγκεκριμένες επιχειρηματικές δραστηριότητες όπως κατασκευές, χημικός και πετροχημικός κλάδος, ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, κλπ., απαιτούνται ειδικές άδειες, η έκδοση των οποίων μπορεί να διαρκέσει μήνες.

Σε ορισμένους κλάδους, όπως των αερομεταφορών, σιδηροδρόμων, παραγωγής ενέργειας, τηλεπικοινωνιών και άλλων τομέων σχετικών με την εθνική ασφάλεια, απαγορεύεται η ξένη επιχειρηματική ιδιοκτησία. Σε άλλους τομείς όμως επιτρέπεται η ξένη επιχειρηματική ιδιοκτησία υπό συγκεκριμένους περιορισμούς πχ. στα μέσα μαζικής επικοινωνίας (ξένη συμμετοχή επιτρέπεται μέχρι του 30%), στο χρηματο-οικονομικό κλάδο (η νομοθεσία αναφέρει συγκεκριμένα ποσά μέχρι τα οποία επιτρέπεται η ξένη συμμετοχή, σύμφωνα με το καταστατικό της εταιρείας), ο ασφαλιστικός κλάδος, η διοργάνωση ταξιδιών κλπ.

Απαιτήσεις αδειοδότησης για επαγγελματικές υπηρεσίες που είναι ανοιχτές αναλόγως χώρας:

Σύμφωνα με το νόμο «Σχετικά με την αδειοδότηση» (αριθ. 71-II, που εγκρίθηκε στις 25 Μαΐου 2000 και τροποποιήθηκε τελευταία το 2019) οι ακόλουθοι τύποι επιχειρηματικών δραστηριοτήτων υπόκεινται σε αδειοδότηση από το Υπουργικό Συμβούλιο, στο Ουζμπεκιστάν:

- Σχεδιασμός, κατασκευή, χρήση και επισκευή γεφυρών και σηράγγων
- Σχεδιασμός, κατασκευή, χρήση και επισκευή αμυντικών συστημάτων

- Σχεδιασμός, κατασκευή, χρήση και επισκευή αντικειμένων υψηλού κινδύνου και δυνητικά επικίνδυνων παραγωγών
- Παραγωγή αιθυλικής αλκοόλης και αλκοολούχων ποτών
- Δραστηριότητα μη κυβερνητικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων
- Δραστηριότητα θρησκευτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων
- Παραγωγή προϊόντων καπνού

B.1.4 Σήμανση / Πιστοποίηση Προϊόντων

Ο οργανισμός αρμόδιος για την επισήμανση των προϊόντων είναι: Agency for Standardization, Metrology and Certification of Uzbekistan (UzStandard Agency).

Γενικά, οι προϋποθέσεις σήμανσης αναφέρονται στο συμβόλαιο που έχει υπογραφεί με τον εισαγωγέα.

Ειδικά για τα καταναλωτικά προϊόντα, πρέπει να αναγράφονται στη συσκευασία των προϊόντων τα στοιχεία του εξαγωγέα στην ουζμπεκική γλώσσα. Επιπλέον πρέπει να αναφέρονται τα συστατικά του προϊόντος, ημερομηνία παραγωγής, εγγύηση του παραγωγού, τρόπος και οδηγίες χρήσης, ημερομηνία λήξης, συνέπειες αν καταναλωθεί μετά την λήξη και συνθήκες αποθήκευσης.

B.1.5 Τιμολόγηση

Η τιμολόγηση των προϊόντων πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους αντίστοιχους αναλογούντες φόρους και δασμούς. Παρέχονται φορολογικές και δασμολογικές ελαφρύνσεις για ορισμένες βιομηχανικές δραστηριότητες. Γενικά τα εισαγόμενα προϊόντα είναι ακριβότερα των εγχωρίως παραγομένων.

Ο συνηθέστερος τρόπος πληρωμής είναι μέσω τραπεζικής πίστωσης. Οι εισαγωγείς βάσει της νομοθεσίας (η οποία όμως τελεί υπό συνεχή μεταρρύθμιση, λόγω της πολιτικής διεθνοποίησης της οικονομίας) δεν μπορούν να προπληρώσουν περισσότερο από το 15% της παραγγελίας τους, χωρίς έγκριση από το αρμόδιο υπουργείο, με το υπόλοιπο 85% να καταβάλλεται μετά την παράδοση των προϊόντων. Ως εκ τούτου η ασφαλιστική κάλυψη του εξαγωγέα (ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων) είναι απαραίτητη.

B.1.6. Τελωνειακή Νομοθεσία (Διαδικασίες - Αρχές)

Οι κωδικοί συνδυασμένης ονοματολογίας του Ουζμπεκιστάν βασίζονται στο Εναρμονισμένο Σύστημα 2017. Το Ουζμπεκιστάν είναι μέλος των ακόλουθων διεθνών οργανισμών: Διεθνείς Μεταφορές TIR, Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών (ΚΑΚ). Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας (ECO), Συμφωνία Εναρμονισμένου Συστήματος Κωδικών Προϊόντων, Παγκόσμιος Τελωνειακός Οργανισμός, ενώ έχει καθεστώς παρατηρητή στον ΠΟΕ.

Επίσης, έχει συμφωνίες προτιμησησικής μεταχείρισης με την ΕΕ (Συμφωνία Εταιρικής και Συνεργασίας - PCA, χάριν της οποίας ορισμένα προϊόντα του Ουζμπεκιστάν εισάγονται ατελώς στην ΕΕ)

και με τις χώρες ΚΑΚ. Επίσης συμμετέχει σε Συμφωνία Εμπορίου και Επενδύσεων με το Καζακστάν, Κιργιστάν, Τατζικιστάν, Τουρκμενιστάν και ΗΠΑ.

Διακρίνουμε τους κάτωθι τρόπους τελωνειακών διαδικασιών : εισαγωγή, επανεισαγωγή, εξαγωγή, επανεξαγωγή, transit, προσωρινή εισαγωγή, τελωνειακή αποθήκευση, χρήση σε ελεύθερες ζώνες, αδασμολόγητη εισαγωγή, εισαγωγή για επεξεργασία, εισαγωγή για καταστροφή και παράδοση (εγκατάλειψη) στο Δημόσιο, με διαφορετικούς κανόνες.

B.1.7. Διαδικασίες Εισαγωγής / Περιορισμοί Εισαγωγών

Ο εισαγωγέας είναι υπεύθυνος για την υποβολή της τελωνειακής δήλωσης, η οποία πρέπει να κατατεθεί το αργότερο 15 μέρες μετά την άφιξη των εμπορευμάτων, μαζί με όλα τα αναγκαία συνοδευτικά έγγραφα (δηλωτέα αξία εμπορευμάτων, τιμολόγιο κλπ). Ο εισαγωγέας έχει τη δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής της εν λόγω Δήλωσης.

Οι μεταφορικές εταιρείες οφείλουν να ενημερώσουν εκ των προτέρων το αρμόδιο τελωνείο για την επικείμενη άφιξη εμπορευμάτων.

Φυτοϋγειονομικός και κτηνιατρικός έλεγχος

Η εισαγωγή προϊόντων φυτικής προέλευσης υπόκειται σε έλεγχο στο Τελωνείο και πρέπει να συνοδεύεται από το αντίστοιχο πιστοποιητικό φυτο-υγειονομικού ελέγχου. Αρμόδια είναι η Κρατική Φυτοϋγειονομική Αρχή (υπόκειται στο Κυβερνητικό Συμβούλιο της χώρας).

Η εισαγωγή ζώντων ζώων και προϊόντων ζωϊκής προέλευσης γίνεται κατόπιν έγκρισης εισαγωγής από την Κρατική Κτηνιατρική Αρχή (υπόκειται στο Κυβερνητικό Συμβούλιο της χώρας), τα προϊόντα ελέγχονται στο Τελωνείο και πρέπει να συνοδεύονται από το κατάλληλο κτηνιατρικό πιστοποιητικό της χώρας εξαγωγής.

Η εισαγωγή τροφίμων πρέπει να τηρεί τις, εκ της ουζμπεκικής νομοθεσίας, προϋποθέσεις ασφάλειας και υγιεινής, σύμφωνα με τις οποίες τα τρόφιμα κατηγοριοποιούνται σε τέσσερις ομάδες (πρώτες ύλες – αλκοόλ, τρόφιμα - αλκοολούχα ποτά, προσθετικά τροφίμων και προϊόντα που θα αναμιχθούν με τρόφιμα).

Το Ουζμπεκιστάν αναγνωρίζει τα διεθνή standards του συστήματος HACCP. Για την εισαγωγή τροφίμων και εξοπλισμού επεξεργασίας τροφίμων απαιτείται καταγραφή τους στο Υπ. Υγείας.

Όσον αφορά στα γενετικά μεταλλαγμένα τρόφιμα (GMO) σημειώνουμε ότι το Ουζμπεκιστάν δεν είναι μέλος του Πρωτοκόλλου της Καρθαγένης (το οποίο ρυθμίζει τα θέματα GMO)

Άδειες Εισαγωγής/Εξαγωγής

Για την εμπορία ορισμένων ειδών απαιτούνται ειδικές άδειες, π.χ. κρυπτογραφικές συσκευές, εκρηκτικές ουσίες, πετρελαϊκά προϊόντα, ναρκωτικά, φαρμακευτικά, ιατρικός εξοπλισμός, πυροτεχνικά προϊόντα, τοξικά χημικά και φάρμακα για ζώα.

Ετησίως εκδίδεται από την κυβέρνηση κατάλογος καταναλωτικών προϊόντων, για τα οποία απαιτείται η έκδοση άδειας για την άσκηση χονδρεμπορίου.

Τέλος, άδειες εισαγωγής απαιτούνται για συγκεκριμένα προϊόντα πχ. πολύτιμα μέταλλα, προϊόντα για στρατιωτική χρήση, ραδιενεργά προϊόντα και σχετικός εξοπλισμός κλπ.

B.1.8 Εξασφάλιση Πιστώσεων – Χρηματοδοτήσεων

Η ουζμπεκική χρηματοπιστωτική αγορά, αν και όχι πλήρως ανεπτυγμένη, διαθέτει δίκτυο εμπορικών τραπεζών, το οποίο δύναται να εξασφαλίσει μια ομαλή ροή χρηματοδοτήσεων. Το επιτόκιο των εμπορικών χρηματοδοτήσεων ανέρχεται στο 21,36%. Όσον αφορά στο ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων, σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας, για τις κρατικές τράπεζες ανέρχεται σε 6,1% κατά μ.ο. (με ανώτατο υψηλό για την Uzagroexportbank 64,4%) και για τις ιδιωτικές σε 5,2% κατά μ.ο. (με ανώτατο υψηλό για την Hi-Tech Bank 92,1%) [<https://cbu.uz/en/statistics/bankstats/555209/>].

Στις 01.09.2021, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας των ουζμπεκικών τραπεζών ανερχόταν στο 17,5%, 20 μονάδες βάσης κάτω από τις 01.09.2020 [<https://cbu.uz/en/statistics/bankstats/555199/>].

B.1.9 Καθεστώς Ιδιοκτησίας

Στο Ουζμπεκιστάν η γη ανήκει στο κράτος, το οποίο χορηγεί δικαίωμα μόνιμης ή προσωρινής χρήσης γης. Συνήθως το δικαίωμα χρήσης γης διαρκεί όσο το κτίσμα επί του οικοπέδου εξακολουθεί να ανήκει στην εταιρεία / φυσικό πρόσωπο.

B.1.10 Εργασιακό Καθεστώς

Νομική βάση αποτελεί ο «Εργατικός Κώδικας», ο οποίος θέτει τα ελάχιστα πρότυπα στον εργασιακό τομέα. Ο Νόμος επιτρέπει την υπογραφή συμβάσεων εργασίας για βραχυχρόνιο (ανάλογα με τη φύση της εργασίας και τις διατάξεις του θεσμικού πλαισίου) ή μακρόχρονιο αόριστο διάστημα. Οι εργασιακές συμβάσεις δύνανται να προβλέπουν περίοδο τρίμηνης δοκιμασίας για λόγους εξοικείωσης και αξιολόγησης των δύο πλευρών. Ο ελάχιστος χρόνος διακοπών είναι 15 αμειβόμενες ημέρες. Δεν υφίσταται χρονικός περιορισμός στις άδειες ασθενείας. Η ίδρυση εργατικών σωματείων αποτελεί πρωτοβουλία των εργαζομένων και συνηθίζονται στις κρατικές, αλλά όχι στις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Η άδεια μητρότητας είναι αμειβόμενη και διαρκεί 126 ημέρες. Η ηλικία συνταξιοδότησης ανέρχεται στα 55 έτη για τις γυναίκες (με 20 έτη εργασίας) και στα 60 για τους άνδρες (με 25 έτη εργασίας). Καταβάλλεται αποζημίωση σε περίπτωση απόλυσης, ενώ οι εργασιακές διαφορές επιλύονται στα αστικά δικαστήρια. Η εργάσιμη εβδομάδα ανέρχεται σε 40 ώρες και η επιπλέον εργασία αμείβεται υπερωριακά (το διπλάσιο της κανονικής ωρομίσθιας απασχόλησης).

Ξένοι υπήκοοι μπορούν να προσληφθούν ως υπάλληλοι ή διευθυντές, εφόσον όμως εκδοθούν οι σχετικές άδειες εργασίας (τόσο για το άτομο, όσο και για το δικαίωμα της επιχείρησης να προσλάβει ξένους υπηκόους), οι οποίες έχουν ισχύ από 6 μήνες έως ένα έτος με δυνατότητα ανανέωσης. Η διαδικασία έκδοσης των αδειών αυτών διαρκεί περίπου ένα μήνα και είναι αρμοδιότητα του External Labor Migration Matters Agency, το οποίο συνήθως εντός 15 ημερών εκδίδει τη σχετική άδεια εργασίας.

Για ορισμένες θέσεις στον τραπεζικό και ελεγκτικό κλάδο οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι Ουζμπέκοι.

Θεωρήσεις Εισόδου

Από 15.07.2018 η Ελλάδα εντάσσεται στον κατάλογο των χωρών για τις οποίες εφαρμόζεται η απλοποιημένη διαδικασία έκδοσης θεωρήσεων (κατάργηση υποχρέωσης αυτοπρόσωπης υποβολής αιτήσεων στις προξενικές Αρχές του Ουζμπεκιστάν στο εξωτερικό, δυνατότητα υποβολής ηλεκτρονικών αιτήσεων, ολοκλήρωση διεκπεραίωσης αιτήσεων εντός δύο εργασίμων μερών με κόστος \$20).

Επιπλέον από 01.02.2019 έχει καταργηθεί η έκδοση βίζας για Έλληνες και για επισκέψεις μέχρι 30 ημέρες. Ποσά σε μετρητά άνω των \$2.000 πρέπει να δηλώνονται υποχρεωτικά κατά την είσοδο στη χώρα.

B.2 Στρατηγική εισόδου στην Αγορά του Ουζμπεκιστάν

Η στρατηγική εισόδου, ανάλογα με τους στόχους της επιχείρησης μπορεί να γίνει είτε με απευθείας πωλήσεις είτε σε συνεργασία με εισαγωγέα / διανομέα σε επίπεδο χώρας ή περιφερειακό.

Σε κάθε περίπτωση απαιτείται συνεργασία με άτομα έμπειρα και αξιόπιστα που γνωρίζουν την αγορά και τον τρόπο λειτουργίας της και το επιχειρηματικό θεσμικό πλαίσιο.

Τα πλεονεκτήματα και τα αδύναμα σημεία της ουζμπεκικής οικονομίας, τα οποία μπορούν αναλόγως να αξιολογηθούν από συνοψίζονται στα εξής:

Πλεονεκτήματα Ουζμπεκικής Οικονομίας

- Οικονομία πιο ανθεκτική από τις οικονομίες των υπόλοιπων χωρών της Κεντρικής Ασίας (μεγαλύτερη διαφοροποίηση, λιγότερο ευαίσθητη σε εξωτερικούς κραδασμούς).
- Άφθονοι φυσικοί πόροι (αέριο, χρυσός, χαλκός, υδροηλεκτρικό δυναμικό).
- Νεανικός πληθυσμός (50% κάτω των 30 ετών).
- Διεθνής οικονομική στήριξη, καθαρή πιστωτική θέση της κυβέρνησης.
- Οικονομικές μεταρρυθμίσεις (ελευθέρωση αγοράς, ιδιωτικοποιήσεις), ανάπτυξη του τραπεζικού δανεισμού (42% του ΑΕΠ) με το 30% να κατευθύνεται στον ιδιωτικό τομέα και δημόσιες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στις υποδομές ηλεκτρισμού, μεταφορών και υγείας και πολιτικές που προωθούν τις Άμεσες Ξένες Επενδύσεις.
- Οι διμερείς σχέσεις αναπτύσσονται δυναμικά. Διεξάγονται διαπραγματεύσεις για τη σύναψη προτιμησησικών εμπορικών συμφωνιών με βασικούς εταίρους (Τουρκία, Σιγκαπούρη, Νότια Κορέα κ.λπ.) καθώς και για αναβαθμισμένη συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).
- Διαδικασία διαπραγμάτευσης για ένταξη στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ) και μέλος του παρατηρητή της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης (ΕΑΕΥ) από το 2020.
- Βελτιωμένες σχέσεις με τις άλλες χώρες της Κεντρικής Ασίας και στρατηγική θέση μεταξύ Ευρώπης, Ρωσίας και Κίνας.

Αδύναμα σημεία Ουζμπεκικής Οικονομίας

- Ισχυρή εξάρτηση από τη Ρωσία και την Κίνα (κορυφαίοι εμπορικοί εταίροι, αποδέκτες του 80% των εξαγωγών φυσικού αερίου).
- Εξάρτηση από πρώτες ύλες, από τις καιρικές συνθήκες για τη γεωργία (28% του ΑΕΠ) και τα μεταναστευτικά εμβάσματα (15% του ΑΕΠ).
- Η κατασκευαστική δραστηριότητα εξακολουθεί να είναι περιορισμένη (16% του ΑΕΠ)
- Μη ανταγωνιστική δομή αγοράς (υψηλή συγκέντρωση σε βασικούς τομείς) και χαμηλό μερίδιο του ιδιωτικού τομέα στην οικονομία (50% του ΑΕΠ).

- Υψηλή ανεργία, χαμηλό βιοτικό επίπεδο, μεγάλος αγροτικός πληθυσμός και ακόμη εκτεταμένη παραοικονομία (58% των θέσεων εργασίας).
- Αργός ρυθμός εκσυγχρονισμού θεσμικού περιβάλλοντος που δρα περιοριστικά στην επιχειρηματικότητα.

B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/Διανομείς

Το ήμισυ σχεδόν του συνολικού πληθυσμού του Ουζμπεκιστάν (16 εκ. άτομα) ζει στις περιοχές της Τασκένδης και της Fergana, οι οποίες μπορούν να θεωρηθούν ως βασικά σημεία εισόδου στην αγορά. Άλλα μεγάλα επιχειρηματικά κέντρα είναι η Σαμαρκάνδη, η Μπουχάρα (και οι δύο ελκύουν μεγάλο αριθμό τουριστών) και το Νανοί (το οποίο αποτελεί κέντρο εξόρυξης χρυσού).

Τοπικοί συνεργάτες και τοποθέτηση στελεχών από την Ελλάδα

Ιδιαίτερη σημασία έχει η τοποθέτηση ικανών στελεχών από την Ελλάδα, με εξειδικευμένη εμπειρία και γνώση της τοπικής αγοράς και νοοτροπίας (κατόπιν σχετικής έγκρισης από τις ουζμπεκικές αρχές) και η προσεκτική επιλογή Ουζμπέκου συνεργάτη / εισαγωγέα / αντιπροσώπου. Τα στελέχη αυτά μπορούν να αναλάβουν την εκπαίδευση άλλων στελεχών στο Ουζμπεκιστάν.

Πληρωμές

Οι ελληνικές επιχειρήσεις πρέπει να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την κάλυψη των εξαγωγών τους π.χ. μέσω εγγυητικών επιστολών, ανέκκλητων τραπεζικών πιστώσεων, ασφάλισης εξαγωγών, κλπ.

B.2.2 Δίκτυα Διανομής

Σχεδόν ο μισός πληθυσμός του Ουζμπεκιστάν συγκεντρώνεται στην Τασκένδη και στην κοιλάδα Fergana, τις δύο περιοχές που οι κατασκευαστές καταναλωτικών προϊόντων θα πρέπει να θεωρούν ως τα πιο ελπιδοφόρα σημεία εισόδου στις αγορές του Ουζμπεκιστάν. Οι κάτοικοι της Τασκένδης έχουν τη μεγαλύτερη αγοραστική δύναμη στη χώρα. Άλλες μεγάλες πόλεις περιλαμβάνουν τη Σαμαρκάνδη και τη Μπουχάρα, οι οποίες επωφελούνται από τον τουρισμό. Το Ουζμπεκιστάν είναι μια χώρα περίκλειστη, οπότε η είσοδος αγαθών στη χώρα μπορεί να είναι περίπλοκη, αλλά από τη στιγμή που εισέρχεται ένα προϊόν, η διανομή είναι ευκολότερη λόγω του πυκνού πληθυσμού και της σχετικά καλής εγχώριας υποδομής μεταφορών.

Ο μεγαλύτερος όγκος πωλήσεων καταναλωτικών προϊόντων του κλάδου ένδυσης-υπόδησης, λαμβάνει χώρα στην Τασκένδη, σε μεγάλα bazaars (Urikzaar, Hippodrome, Alay). Η ίδια τάση συγκέντρωσης πώλησης προϊόντων (αλλά σε μικρότερο βαθμό) επικρατεί και σε άλλες πόλεις (Σαμαρκάνδη, Μπουχαρά). Οι μπουτίκ και οι αλυσίδες καταστημάτων υπάρχουν αλλά κατέχουν μικρά μερίδια αγοράς.

Στον κλάδο των ηλεκτρονικών προϊόντων και οικιακών συσκευών, ο κατ'έξοχήν εμπορικός δρόμος, γεμάτος μικρά και μεσαία εμπορικά καταστήματα, είναι ο Navoi street. Αλυσίδες καταστημάτων στον κλάδο ευρίσκονται σε νηπιακή μορφή.

Στον κλάδο του επίπλου, υπάρχει ένας αριθμός μεμονωμένων καταστημάτων στις κυριότερες πόλεις.

Στον κλάδο των καλλυντικών, το εμπόριο χονδρικής οργανώνεται περίξ των μεγάλων bazaars (Hippodrome, Quilyuk, Urikzar, Parkent), όπου τα γενικά καταστήματα πώλησης συνηθίζουν να εκθέτουν τα προϊόντα για περίπου μια εβδομάδα.

Στον κλάδο των τροφίμων-ποτών, παρά τα ταχέως αναπτυσσόμενα δίκτυα λιανικής πώλησης σούπερ μάρκετ σε μεγάλες πόλεις, τα ανεξάρτητα μικρά παντοπωλεία παραμένουν το μεγαλύτερο κανάλι διανομής, αντιπροσωπεύοντας το 48% των συνολικών λιανικών πωλήσεων. Αυτό εξηγείται από την ιστορία της ανάπτυξης της λιανικής αγοράς του Ουζμπεκιστάν, όπου δεν υπήρχαν μεγάλοι επενδυτές και η λιανική πώληση τροφίμων υποστηρίχθηκε από πολλούς ανεξάρτητους μικρούς επιχειρηματίες. Αυτό οδήγησε σε μια τεράστια αύξηση του αριθμού των ανεξάρτητων μικρών λιανοπωλητών σε σύγκριση με άλλους τύπους καταστημάτων. Η διανομή εισαγόμενων καταναλωτικών αγαθών πραγματοποιείται κυρίως σε παζάρια και αγορές χονδρικής. Οι περιορισμοί της συναλλαγματικής ισοτιμίας προκάλεσαν μείωση του αριθμού των εισαγωγών και των εισαγωγών καταναλωτικών αγαθών από τη Δύση. Δεδομένου ότι μερικοί εισαγωγείς έχουν πρόσβαση σε ξένα νομίσματα, γίνονται de facto διανομείς των εν λόγω προϊόντων. Οι εταιρείες εισαγωγείς/διανομείς πρέπει να ανοίξουν τουλάχιστον ένα κατάστημα για να αποκτήσουν ξένα νομίσματα. Διανέμουν μέσω του καταστήματός τους και μπορούν επίσης να πουλήσουν σε εμπόρους που μεταπωλούν τα είδη σε παζάρια.

Τα παραδοσιακά παντοπωλεία στο Ουζμπεκιστάν είναι συνήθως μικρά σε μέγεθος και απασχολούν λιγότερα από 5-6 άτομα. Κανονικά, οι καταναλωτές του Ουζμπεκιστάν ψωνίζουν καθημερινά τρόφιμα και μεγάλο μέρος των αγορών εξακολουθεί να γίνεται σε παραδοσιακές αγορές, συμπεριλαμβανομένων των αγορών αγροτών (παζάρια) και μικρών παντοπωλείων. Ταυτόχρονα, τα σούπερ μάρκετ στις μεγαλύτερες πόλεις γίνονται όλο και πιο δημοφιλή στους καταναλωτές. Ο συνολικός αριθμός των σούπερ μάρκετ αυξήθηκε κατά 20% τα τελευταία 6 χρόνια και έφτασε σχεδόν τα 1.600 καταστήματα το 2016. Το μερίδιο λιανικών πωλήσεων των σούπερ μάρκετ αναμένεται να συνεχίσει να αυξάνεται στο μέλλον. Πολλά υπάρχοντα σούπερ μάρκετ στο Ουζμπεκιστάν αξιοποίησαν με επιτυχία την αγορά φρέσκων τροφίμων προσφέροντας τρόφιμα σε σχετικά ανταγωνιστικές τιμές και παρέχοντας ένα άνετο περιβάλλον αγορών. Από πλευράς μεριδίων αγοράς, υπάρχουν δύο κυρίαρχες αλυσίδες σούπερ μάρκετ στο Ουζμπεκιστάν:

- Anglesey Food: είναι μία από τις μεγαλύτερες τοπικές εταιρείες χαρτοφυλακίου που αναπτύσσει με επιτυχία τις επιχειρήσεις της σε σούπερ μάρκετ. Αποτελείται από πολλά ανεξάρτητα καταστήματα λιανικής, όλα υπό αλυσίδα λιανικής. Στα σούπερ μάρκετ και τη λιανική πώληση εκτός καταστήματος, η εταιρεία είναι γνωστή με το εμπορικό σήμα Korzinka.uz. Η κύρια δραστηριότητά της είναι το λιανικό εμπόριο και εστιάζει κυρίως σε προϊόντα καθημερινής κατανάλωσης, όπως φρέσκα φρούτα και λαχανικά, συσκευασμένα τρόφιμα, ποτά, ημι-έτοιμα προϊόντα διατροφής, καθώς και είδη οικιακής φροντίδας.

- **Beijan Trade:** η οποία κατέχει τα δύο μεγαλύτερα εμπορικά κέντρα: «Mega Planet» που κατασκευάστηκε στην πόλη της Τασκένδης το 2010 και «Samarkand Darvoza» που άνοιξε το 2014. Το Beijan Trade λειτουργεί επίσης σούπερ μάρκετ με το σήμα ΜΑΚΡΟ.

B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση

Τα έντυπα μέσα και η τηλεόραση αποτελούν τα πιο δημοφιλή μέσα για διαφήμιση. Μέσω καλωδιακής τηλεόρασης προσφέρονται ρωσικά και αμερικανικά προγράμματα.

Στην ιστοσελίδα <http://www.tashkent.org/uzland/npaper.html> παρατίθεται πληθώρα εντύπων (στην ουζμπεκική, αγγλική και ρωσική γλώσσα) και ηλεκτρονικών μέσων, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για λόγους διαφήμισης και προώθησης.

B.2.5 Πρακτικές Οδηγίες

Κρίνεται σκόπιμο να λαμβάνονται υπ' όψη τα εξής:

- Η επιλογή της κατάλληλης νομικής μορφής είναι σημαντικό βήμα για την επιτυχή επιχειρηματική δραστηριοποίηση στη χώρα, κυρίως γιατί επηρεάζει τη φορολογική της μεταχείριση.
- Η επιλογή του κατάλληλου προσώπου για τη διοίκηση της εταιρείας (προκειμένου να ανοιχτεί ο εταιρικός τραπεζικός λογαριασμός) όσο και για το λογιστήριο από την αρχή λειτουργίας της είναι σημαντική απόφαση.
- Η επιλογή του κατάλληλου αντιπροσώπου / εισαγωγέα, ο οποίος θα γνωρίζει τις ιδιαιτερότητες της αγοράς και το διαρκώς ανανεούμενο θεσμικό πλαίσιο, ενώ θα διατηρεί τις κατάλληλες επαφές, οι οποίες θα διευκολύνουν το ξεπέρασμα των δυσκολιών κατά το στάδιο εισόδου.
- Έχουν δημιουργηθεί από μεγάλες εισαγωγικές εταιρείες κέντρα εξυπηρέτησης πελατών που καλύπτουν όλη την επικράτεια της χώρας. Η συνεργασία με τέτοιες εταιρείες θα διευκολύνει την πολιτική εξυπηρέτησης πελατών, καθώς και την εκπαίδευση του προσωπικού προώθησης των προϊόντων.

Προσωπικές σχέσεις, κατανόηση της εγχώριας νοοτροπίας

Το κλείσιμο συναντήσεων με κυβερνητικούς αξιωματούχους, συχνά είναι δύσκολο, καθώς αργεί η επιβεβαίωσή τους. Η υπομονή και επιμονή είναι χρήσιμες.

Η επαγγελματική κάρτα πρέπει να είναι εκτυπωμένη και στις δύο πλευρές (στην αγγλική και στην ουζμπεκική ή στη ρωσική γλώσσα).

Είναι απαραίτητο να χρησιμοποιούνται οι ακριβείς τίτλοι των Ουζμπέκων συνομιλητών στις επαφές με αυτούς. Η χρήση του μικρού ονόματος πρέπει να αποφεύγεται.

Η Τασκένδη έχει κοσμοπολίτικο χαρακτήρα όπου το μοντέρνο ντύσιμο είναι αποδεκτό. Όμως στα παζάρια, στην παλιά πόλη της Τασκένδης και εκτός της πρωτεύουσας υπάρχει η τάση για χρήση της παραδοσιακής συντηρητικής ένδυσης. Στις επιχειρηματικές επαφές θα πρέπει να επιλέγεται η κατάλληλη ενδυμασία (κοστούμι).

Τηλεφωνική επικοινωνία

Για κλήσεις από την Ελλάδα στο Ουζμπεκιστάν : +98 & διψήφιος κωδικός πόλης (πχ. Τασκένδη : 71) & αριθμός συνδρομητή.

Για κλήσεις από το Ουζμπεκιστάν στην Ελλάδα: 001 - 30 - κωδικός πόλης - αριθμός συνδρομητή

Υπάρχουν δύο εταιρείες σταθερής τηλεφωνίας, η Uztelecom (εθνικός πάροχος) και η Buzton (δίκτυο digital) καθώς και πέντε εταιρείες κινητής τηλεφωνίας (Beeline, Ucell)

Ο αριθμός χρηστών διαδικτύου μεγαλώνει σταθερά, με το 90% των κατοίκων της Τασκένδης να είναι ήδη χρήστες.

Αερομεταφορές

Ο εθνικός αερομεταφορέας είναι η Uzbekistan Airways (HY). Άλλες εταιρείες με πτήσεις προς το Ουζμπεκιστάν είναι η Aeroflot, η Turkish Airlines κλπ. Από Ελλάδα δεν εκτελείται κανένα δρομολόγιο προς Ουζμπεκιστάν προς στιγμήν, αλλά έχει κινηθεί η διαδικασία για μελλοντικό άνοιγμα αεροπορικής σύνδεσης.

Ημέρες Αργίας – Τοπική ώρα – Ωράριο λειτουργίας

Οι επίσημες αργίες στο Ουζμπεκιστάν είναι :

- 1 Ιανουαρίου (πρωτοχρονιά)
- 14 Ιανουαρίου (ημέρα υπεράσπισης της πατρίδας)
- 8 Μαρτίου (ημέρα της γυναίκας)
- 21 Μαρτίου (Navruz)
- 9 Μαΐου (ημέρα μνήμης και τιμής)
- 1 Σεπτεμβρίου (ημέρα ανεξαρτησίας)
- 1 Οκτωβρίου (ημέρα Δασκάλων και Εκπαιδευτών)
- 8 Δεκεμβρίου (ημέρα Συντάγματος)
- Ραμαζάνι
- Κουρμπάνι

Η διαφορά ώρας με την Ελλάδα είναι +2 ώρες το καλοκαίρι και +3 ώρες το χειμώνα. Το Ουζμπεκιστάν δεν έχει θερινή και χειμερινή ώρα.

Οι ώρες εργασίας συνήθως είναι από τις 09.00 – 18.00, από Δευτέρα – Παρασκευή.

B.3. Καταναλωτικά πρότυπα ¹

Το Ουζμπεκιστάν συγκαταλέγεται μεταξύ των χωρών χαμηλού ατομικού εισοδήματος, σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, πράγμα που σημαίνει ότι η καταναλωτική συμπεριφορά επηρεάζεται ιδιαίτερα από την τιμή του προϊόντος. Η τρέχουσα πολιτική ένταξης της χώρας στο διεθνές περιβάλλον έχει δημιουργήσει επάρκεια προϊόντων στην αγορά. Σε συνδυασμό με τη χρήση υψηλής τεχνολογίας (χρήση smart phones), οι καταναλωτές τείνουν να στρέφονται στην κατανάλωση κινεζικών και τουρκικών προϊόντων, τα οποία αγοράζουν online σε τιμές ανταγωνιστικές.

Παρά τη συνεχώς βελτιούμενη οικονομική κατάσταση, εκτιμάται ότι το 13% του πληθυσμού ζει κάτω από το όριο της φτώχειας (εκ των οποίων 75% εκτός των αστικών κέντρων). Οι κάτοικοι της πρωτεύουσας Τασκένδης έχουν την υψηλότερη αγοραστική δύναμη.

Ο μέσος Ουζμπέκος καταναλωτής είναι νέος (μέσος ηλικιακός όρος 28,6 έτη) και καλά εκπαιδευμένος (το 99% έχει ανώτερη εκπαίδευση). Το 25% του πληθυσμού είναι κάτω των 24 ετών.

B.4. Βιομηχανική ιδιοκτησία

Το Ουζμπεκιστάν είναι μέλος σε όλες τις διεθνείς συμφωνίες για θέματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Η διάρκεια προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ανέρχεται σε 20 έτη για πατέντες, 10 έτη για trademarks (με δικαίωμα παράτασης), 5 έτη για βιομηχανικά σχέδια (με δικαίωμα παράτασης).

Για θέματα καταπάτησης πνευματικών δικαιωμάτων, η νομοθεσία προβλέπει αστικές και ποινικές κυρώσεις.

Η νομοθεσία για την πνευματική ιδιοκτησία περιλαμβάνει τον Αστικό Κώδικα, το Νόμο περί πνευματικών δικαιωμάτων (Law on Copyrights and related Rights/20.07.2006), το Νόμο περί εμπορικών σημάτων (Law on Trademarks, Service Marks and Appellations of Origin of Goods/30.08.2001), το Νόμο περί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (Law on Inventions, Industrial Designs and Utility Models/06.05.1994), το Νόμο περί επιτευγμάτων επιλογής (Law on the Protection of Selection Achievements/30.08.1996), και το Νόμο για τα προγράμματα υπολογιστών και τις βάσεις δεδομένων (Law on Computer Programs and Databases/06.05.1994).

Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στο Ουζμπεκιστάν περιλαμβάνουν: (i) όλα τα δικαιώματα στη βιομηχανική ιδιοκτησία (συμπεριλαμβανομένων των εφευρέσεων, των βιομηχανικών σχεδίων, ονομάτων εταιρειών, εμπορικών σημάτων, σημάτων υπηρεσιών, ονομασιών προέλευσης αγαθών) και (ii) τα πνευματικά δικαιώματα και συναφή αυτών.

Οι καταχωρήσεις ακολουθούν τον δικαιοπρακτικό κανόνα «πρώτο για αρχειοθέτηση» και όχι «πρώτο σε χρήση», εννοώντας ότι είναι σημαντική η τάχιστη εγγραφή προστασίας δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

Το Ουζμπεκιστάν είναι μέρος πολλών διεθνών συνθηκών, μεταξύ των οποίων:

- η Σύμβαση για την ίδρυση της παγκόσμιας πνευματικής ιδιοκτησίας

¹ www.import-export.societegenerale.fr/en/country/uzbekistan/market-consumer

- η Σύμβαση των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας.
- Η Συνθήκη Συνεργασίας Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας.
- Η Συμφωνία της Μαδρίτης για τη Διεθνή Καταχώριση εμπορικών σημάτων.
- Η Συνθήκη για το δίκαιο των εμπορικών σημάτων.
- Η Σύμβαση Ευρασιατικής Ευρεσιτεχνίας.
- Η Συμφωνία της Νίκαιας σχετικά με τη Διεθνή Ταξινόμηση αγαθών και υπηρεσιών για σκοπούς εγγραφής σημάτων.
- Η Συμφωνία του Στρασβούργου σχετικά με το Διεθνές Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας και Ταξινόμησης
- Η Σύμβαση της Βέρνης για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων;
- Η Σύμβαση της Ρώμης για την προστασία των ερμηνευτών, παραγωγών και οργανισμών ραδιοτηλεόρασης.
- Η Σύμβαση των Βρυξελλών σχετικά με τη διανομή των σημάτων μεταφοράς προγραμμάτων που μεταδίδονται μέσω δορυφόρου.
- Η Συνθήκη του WIPO για τις επιδόσεις και τα φωνογραφήματα (WPPT).

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

Το κάθε νομικό πρόσωπο στο Ουζμπεκιστάν μπορεί να επιλέξει τη φορολόγησή του, είτε μέσω του απλοποιημένου συστήματος (κυρίως για μικρές εταιρείες), είτε μέσω του γενικευμένου τρόπου φορολόγησης (για τις εταιρείες).

Ειδικά για τις εταιρείες χονδρεμπορίου, λιανεμπορίου, catering και εστίασης η επιλογή του απλοποιημένου συστήματος φορολόγησης είναι υποχρεωτική. Επίσης για εταιρείες με ετήσιο κύκλο πωλήσεων άνω του 1 δις SUM υποχρεωτικά εντάσσονται στο γενικευμένο σύστημα φορολόγησης.

Το απλοποιημένο φορολογικό σύστημα προβλέπει την καταβολή του ενοποιημένου φορολογικού συντελεστή, ο οποίος αντικαθιστά τον ΦΠΑ και τις υποχρεωτικά καταβαλλόμενες εισφορές προς τα Δημόσια Ταμεία. Ο ενοποιημένος φορολογικός συντελεστής κυμαίνεται μεταξύ 5% - 33% ανάλογα με το είδος της εταιρείας.

Το φορολογικό έτος ταυτίζεται με το ημερολογιακό έτος.

Πρέπει να επισημανθεί ότι η κυβέρνηση της χώρας ανασχεδιάζει το σύνολο της φορολογικής πολιτικής και οι αλλαγές στην παρούσα φάση είναι συχνές. Σε αυτό το πλαίσιο και σύμφωνα με τις τελευταίες διαθέσιμες πληροφορίες ισχύουν τα εξής.

Γ.1 Συμφωνίες Αποφυγής Διπλής Φορολογίας

- Οι συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος ή/και Κεφαλαίου που έχει συνάψει η Ελλάδα με σειρά χωρών παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα www.gsis.gr/gsis/info/gsis_site/ddos της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.
- Η σχετική συμφωνία με το Ουζμπεκιστάν κυρώθηκε με τον Ν. 2659/1998 (http://www.gsis.gr/gsis/export/sites/default/gsis_site/ddos/sadf/FEK_UZBEKISTAN.pdf) και ισχύει από 01.01.2000.

Γ.2 Φορολογία Φυσικών Προσώπων

Τα φυσικά πρόσωπα που χαρακτηρίζονται ως φορολογικοί κάτοικοι (διαμονή στη χώρα για 183 μέρες και περισσότερο εντός 12 συνεχών μηνών) υποχρεούνται σε φορολογία για το σύνολο του εισοδήματος τους (αποκτημένο στο εσωτερικό ή εξωτερικό).

Ο νέος φορολογικός κώδικας του Ουζμπεκιστάν, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2020, εισήγαγε ουσιαστικές αλλαγές σε σύγκριση με την προηγούμενη έκδοση. Μεταξύ των κύριων αλλαγών είναι: (i) η εισαγωγή κανόνων μεταφοράς τιμολόγησης, της έννοιας της ελεγχόμενης ξένης εταιρείας και του καθεστώτος φορολογικής ενοποίησης για σκοπούς ανάπτυξης τεχνολογίας πληροφορικής, (ii) την εισαγωγή λεπτών κανόνων κεφαλαιοποίησης, (iii) την εισαγωγή ενός γενικού κανόνα κατά της κατάχρησης και (iv) την επέκταση του ορισμού της φορολογικής κατοικίας που θα συμπεριλαμβάνει ξένες εταιρείες που έχουν τη διοικητική τους έδρα στο Ουζμπεκιστάν. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι η μεταφορά τιμολόγησης, η ελεγχόμενη ξένη εταιρεία και η φορολογική ενοποίηση θα τεθούν σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2022.

Φόρος Φυσικών Προσώπων

Τόσο οι κάτοικοι όσο και οι μη κάτοικοι του Ουζμπεκιστάν υπόκεινται σε προσωπικό φόρο εισοδήματος. Οι κάτοικοι φορολογούνται για το παγκόσμιο εισόδημά τους, ενώ οι μη κάτοικοι φορολογούνται μόνο όταν πηγή εισοδήματος είναι το Ουζμπεκιστάν.

Ως κάτοικος ορίζεται γενικά: (i) ένα άτομο που έχει φυσική παρουσία στο Ουζμπεκιστάν για 183 ημέρες ή περισσότερο σε οποιαδήποτε περίοδο έως 12 μήνες που αρχίζουν ή τελειώνουν σε ένα ημερολογιακό έτος για το οποίο ορίζεται η φορολογική κατοικία και (ii) ένα άτομο που έχει φυσική παρουσία στο Ουζμπεκιστάν για λιγότερο από 183 ημέρες, αλλά περισσότερο από κάθε άλλη χώρα σε ένα ημερολογιακό έτος. Κατά συνέπεια, οι μη κάτοικοι είναι γενικά εκείνα τα άτομα που δεν πληρούν τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις.

Το εισόδημα των ατόμων αποτελείται από εισόδημα εργασίας, εισόδημα περιουσίας, εισόδημα σε είδος και άλλα είδη εισοδήματος. Γενικά, όλοι οι τύποι εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων των παροχών σε είδος, φορολογούνται στο Ουζμπεκιστάν εκτός εάν οι συγκεκριμένοι εξαιρούνται (διατροφή, συντάξεις κλπ).

Ο γενικός φόρος εισοδήματος κατ' αποκοπή ανέρχεται στο **12%** για τους κατοίκους της χώρας, ενώ για τους μη κατοίκους, ανέρχεται στο **20%**. Μερίσματα και τόκοι που καταβάλλονται σε φορολογούμενους Ουζμπεκιστάν υπόκεινται σε ποσοστιαίο φόρο **5%**, ενώ για μη κατοίκους ο φορολογικός συντελεστής για μερίσματα και τόκους είναι **10%**.

Φορολογική συμμόρφωση φυσικών προσώπων

Το φορολογικό έτος στο Ουζμπεκιστάν είναι το ημερολογιακό έτος. Έχει επιβληθεί υποχρέωση παρακράτησης σε νομικά πρόσωπα του Ουζμπεκιστάν, μεμονωμένους επιχειρηματίες (κατά περίπτωση), αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που λειτουργούν στο Ουζμπεκιστάν ως μόνιμη έδρα ή ως γραφεία αντιπροσωπείας, «φορολογικοί πράκτορες» που πραγματοποιούν καταβολή μισθών σε άτομα και παρέχουν οφέλη σε υπαλλήλους. Οι φορολογικοί πράκτορες είναι υπεύθυνοι για τη σωστή αξιολόγηση, παρακράτηση και αποστολή εμβασμάτων φόρου προσωπικού εισοδήματος. Οι φορολογικοί πράκτορες υποχρεούνται επίσης να υποβάλλουν μηνιαίες εκθέσεις έως τις 15 του επόμενου μήνα αναφοράς (αλλά όχι μετά τις 15 Φεβ. του επόμενου έτους ή τις 25 Μαρτίου εάν πρόκειται για επιχειρήσεις με ξένα κεφάλαια) για τα εισοδήματα που καταβάλλονται στους απασχολούμενους και τους παρακρατηθέντες φόρους και πρέπει να υποβάλλουν ετήσια αναφορά μαζί με τους ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Ο φόρος προσωπικού εισοδήματος πρέπει να καταβάλλεται στον προϋπολογισμό τη στιγμή που αποκτάται το εισόδημα, αλλά όχι αργότερα από την προθεσμία υποβολής των μηνιαίων αναφορών. Ένας ξένος υπήκοος που είναι φορολογικός κάτοικος του Ουζμπεκιστάν είναι υπόχρεος υποβολής ετήσιας φορολογικής δήλωσης το αργότερο έως την 1 Απριλίου μετά το έτος αναφοράς, για το παγκόσμιο εισόδημά του. Ο φόρος υπολογίζεται στην ετήσια φορολογική δήλωση (τυχόν εκκρεμείς υποχρεώσεις) και πρέπει να καταβάλλεται από το φορολογούμενο το αργότερο μέχρι την 1η Ιουνίου μετά το έτος αναφοράς.

Στην περίπτωση που ξένος υπήκοος εγκαταλείψει μόνιμα το Ουζμπεκιστάν, υποχρεούται να υποβάλει φόρο «αναχώρησης» το αργότερο ένα μήνα πριν την αναχώρησή τους και η προκύπτουσα φορολογική υποχρέωση πρέπει να αποπληρώνεται εντός δεκαπέντε ημερών από την κατάθεση της

φορολογικής δήλωσης «αναχώρησης». Μεμονωμένοι επιχειρηματίες με ετήσια έσοδα κάτω των 100 εκ. UZS (περίπου \$10.500) πρέπει επίσης να πληρώσουν προσωπικό φόρο εισοδήματος βάσει ετήσιου υπολογισμού ή εναλλακτικά μέσω καταβολής σταθερού φόρου. Τα ποσά του σταθερού φόρου διαφέρουν ανάλογα με τον τύπο και την τοποθεσία της ασκούμενης δραστηριότητας.

Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων (φυσικών και νομικών προσώπων)

Οι οργανισμοί που υπόκεινται σε εταιρικό φόρο είναι: (i) Νομικά πρόσωπα που έχουν την έδρα τους στη χώρα αλλά έχουν εισόδημα από παγκόσμιες πηγές, (ii) Ξένα νομικά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητες στο Ουζμπεκιστάν μέσω μόνιμης εγκατάστασης (Permanent Establishment), (iii) ατομικές επιχειρήσεις με ετήσια έσοδα πάνω από 1 δις UZS (\$105.000) ή που υπόκεινται σε εταιρικό φόρο σε εθελοντική βάση.

Τα εγχώρια νομικά πρόσωπα με ετήσιο κύκλο εργασιών μεγαλύτερο των 100 χιλ. UZS (\$10.500) και μικρότερο του 1 δις UZS (\$105.000) είναι επιλέξιμα για απλοποιημένη φορολόγηση εσόδων αντί εταιρικού φόρου και υποβολής ΦΠΑ επί της παραγωγής. Η φορολογική βάση για το φόρο εσόδων είναι τα γενικά ακαθάριστα έσοδα (με ορισμένες προσαρμογές). Οι φορολογικοί συντελεστές εσόδων για το έτος 2020 διαφέρουν ανάλογα με τον τύπο επιχείρησης και της τοποθεσίας εγκατάστασης και κυμαίνονται από 1% (για το χονδρικό/λιανικό εμπόριο σε πολύ απομακρυσμένες περιοχές) έως και 25% (ενεχυροδανειστήρια, μεσιτικά γραφεία). Ο τυπικός φόρος ανέρχεται στο 4%. Η περίοδος αναφοράς για το φόρο εσόδων είναι ένα ημερολογιακό τρίμηνο, με προθεσμία υποβολής της φορολογικής δήλωσης την 15η ημέρα του μήνα μετά την περίοδο αναφοράς. Η ετήσια φορολογική δήλωση πρέπει να υποβάλλεται όχι αργότερα από τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους.

Το φορολογητέο εισόδημα των νομικών προσώπων του Ουζμπεκιστάν προσδιορίζεται ως το συνολικό εισόδημα μείον τα επιλέξιμα φορολογητέα έξοδα και λαμβανομένων υπόψη των φορολογικών ελαφρύνσεων (όπου ισχύουν), ενώ προβλέπονται μειώσεις στον φορολογικό κώδικα και άλλες νομικές πράξεις.

Φορολογικές αποσβέσεις

Για να χαρακτηριστεί ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο για φορολογικούς σκοπούς, πρέπει να ορίζεται στη λογιστική νομοθεσία. Τα περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποσβεστούν έως τα μέγιστα ποσοστά, ως εξής: Τύπος παγίου περιουσιακού στοιχείου/Μέγιστος ρυθμός απόσβεσης: Κτίρια, κατασκευές 3% / Τρένα, πλοία, αεροπλάνα 4% / Αγωγοί, εξοπλισμός επικοινωνίας, ηλεκτροφόρα καλώδια και εξοπλισμός 8% / Μηχανήματα και εξοπλισμός παραγωγής 15% / Αυτοκίνητα, υπολογιστές και εξοπλισμός γραφείου 20% / Όλα τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία 15%. Η γη και οι εν δυνάμει κατασκευές δεν υπόκεινται σε αποσβέσεις. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία δεν υπόκεινται σε φορολογία κατά τη διάρκεια χρήσης των και εάν αυτή δεν μπορεί να προσδιοριστεί για μια πενταετία.

Έκπτωση επενδυτικών δαπανών

Οι φορολογούμενοι επιτρέπεται να προβαίνουν σε αφαίρεση των κονδυλίων επενδύσεων ως εξής: 10% επί του κόστους νέου παραγωγικού εξοπλισμού, δαπανών εκμοντερνισμού και αναδιάρθρωσης των παραγωγικών εγκαταστάσεων / 5% των δαπανών επέκτασης της παραγωγής μέσω νέων κατασκευών ή ανακατασκευών κτιρίων και εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για παραγωγικούς σκοπούς.

Εταιρικός φορολογικός συντελεστής

Από 01.01.2020, ο γενικός εταιρικός φορολογικός συντελεστής ανέρχεται σε 15%. Το ποσοστό αυτό ισχύει και για τις εγχώριες επιχειρήσεις με ξένη συμμετοχή καθώς και για τις μόνιμες εγκαταστάσεις ξένων εταιρειών. Ο εταιρικός φόρος αυξάνεται σε 20% για τις εμπορικές τράπεζες, οι παραγωγοί τσιμέντου (κλίνκερ) και κόκκων πολυαιθυλενίου, οι πάροχοι υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας και οι αγορές/εμπορικά κέντρα υπόκεινται σε εταιρικό φόρο σε ποσοστό 20%. Ο φόρος διαμορφώνεται στο 7,5% στις περιπτώσεις επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο ηλεκτρονικό εμπόριο. Στις περιπτώσεις φορολογουμένων που δραστηριοποιούνται στην κοινωνική σφαίρα (παραγωγοί αγροτικών προϊόντων, εξαγωγείς) **ο φόρος μηδενίζεται**.

Οι μόνιμες εταιρείες πληρώνουν εταιρικό φόρο για το παγκόσμιο εισόδημά τους, ενώ οι μη κάτοικοι (δηλαδή αλλοδαπές νομικές οντότητες που έχουν ΡΕ στο Ουζμπεκιστάν ή έχουν έσοδα από πηγές στο Ουζμπεκιστάν που δεν σχετίζονται με ΡΕ) πληρώνουν εταιρικό φόρο για έσοδα που προκύπτουν από δραστηριότητες/πηγές στο Ουζμπεκιστάν.

Οι εταιρείες που δεν έχουν φορολογική έδρα στη χώρα, φορολογούνται απευθείας σε επίπεδο ουζμπεκικής επιχείρησης, εάν υπάρχει, ή μέσω παρακρατούμενου φόρου στην πηγή καταβολής του εισοδήματος από ουζμπεκική πηγή.

Ο εταιρικός φόρος χρεώνεται στο φορολογητέο κέρδος που υπολογίζεται ως διαφορά μεταξύ του ακαθάριστου εισοδήματος και των εξόδων που εκπίπτουν και που μειώνονται από τα ισχύοντα κίνητρα που χορηγούνται από τον Φορολογικό Κώδικα, άλλους Νόμους ή Προεδρικά Διατάγματα.

Ο συντελεστής εταιρικού φόρου καθορίζεται στον Φορολογικό Κώδικα.

Φορολογική συμμόρφωση επιχειρήσεων

Το φορολογικό έτος ταυτίζεται με το ημερολογιακό. Οι τριμηνιαίες υποβολές φόρου πρέπει να υποβάλλονται όχι αργότερα της 20^{ης} ημέρας του μήνα που έπεται της εν λόγω περιόδου αναφοράς. Οι ετήσιες καταστάσεις πρέπει να υποβάλλονται όχι αργότερα της 1^{ης} Μαρτίου του επόμενου έτους. Η τελική φορολογική υποχρέωση πρέπει να καταβάλλεται εντός της προθεσμίας υποβολής των φορολογικών δηλώσεων.

Εταιρείες με έσοδα άνω των 5 δις UZS (\$520.000) στο προηγούμενο έτος πρέπει να καταβάλλουν μηνιαίες προκαταβολές πληρωμές το αργότερο έως την 23^η ημέρα κάθε μήνα της περιόδου αναφοράς.

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι

- **Φόρος Περιουσίας:** Επιβάλλεται σε πάγια περιουσιακά στοιχεία που κατέχουν ιδιώτες και κυμαίνεται μεταξύ 0,2% και 2%, αναλόγως της αντικειμενικής τιμής.

Ο συντελεστής φόρου ακίνητης περιουσίας είναι 2% για νομικά πρόσωπα. Ο φόρος υπολογίζεται ετησίως, με βάση την καθαρή λογιστική αξία των ακινήτων, προσαρμοσμένη για την επίδραση της αναπροσαρμογής, η οποία θα πρέπει να πραγματοποιείται ετησίως την 1η Ιανουαρίου, και την αξία των ληξιπρόθεσμων κατασκευών και των αδρανών εξοπλισμών/κατασκευών. Το ποσοστό διπλασιάζεται για καθυστερημένη κατασκευή και αδρανή εξοπλισμό/κατασκευή.

Ο φόρος ακίνητης περιουσίας στα πλήρως αποσβεσμένα κτίρια χρεώνεται με βάση την αναπροσαρμοσμένη (αγοραία) αξία τους, που καθορίζεται τουλάχιστον μία φορά κάθε τρία χρόνια. Οι παραγωγοί εναλλακτικής ενέργειας απαλλάσσονται από τον φόρο ιδιοκτησίας στις

εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για περίοδο δέκα ετών από την ημερομηνία καταχώρισης.

Ο φόρος ακινήτων αποδίδεται ετησίως έως τις 15 Φεβρουαρίου μετά το έτος αναφοράς.

Η υποχρεωτική αναπροσαρμογή ακινήτων ως μέρος των πάγιων περιουσιακών στοιχείων πρέπει να πραγματοποιείται από πολύ μικρές επιχειρήσεις και μικρές επιχειρήσεις μία φορά κάθε τρία χρόνια (άλλες κατηγορίες επιχειρήσεων που υπόκεινται σε αυτήν την απαίτηση θα πρέπει να πραγματοποιούν επανεκτίμηση κάθε χρόνο).

Ο φορολογικός κώδικας προβλέπει τον κατάλογο ορισμένων μη φορολογητέων ακινήτων, περιλαμβανομένων κυρίως εγκαταστάσεων δημόσιας υπηρεσίας (π.χ. εγκαταστάσεων υδραυλικών εγκαταστάσεων), γραμμών διανομής φυσικού αερίου και θερμότητας, οικοπέδων και αυτοκινητοδρόμων.

- **Φόρος Γης:** Εξαρτάται από την τοποθεσία του ακινήτου. Για την πόλη της Τασκένδης, για παράδειγμα, ο φόρος κυμαίνεται μεταξύ 410,3 SUM (\$0,043) και 1.037,9 SUM (\$ 0,11) ανά τ.μ. ετησίως.

Οι επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών νομικών οντοτήτων που δραστηριοποιούνται στο Ουζμπεκιστάν μέσω ΡΕ, που κατέχουν οικόπεδα ή δικαιώματα χρήσης των υπόκεινται σε φόρο γης ή μισθωτήριο γης ετησίως. Ο φόρος γης χρεώνεται με τέλη που καθορίζονται σε απόλυτες τιμές με ακριβή ποσά που καθορίζονται από τον νόμο για τον κρατικό προϋπολογισμό της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν και διαφέρουν ανάλογα με την ποιότητα, τη θέση και το επίπεδο παροχής νερού κάθε οικοπέδου. Η πληρωμή για τη μίσθωση γης χρεώνεται σε τιμές διαπραγματεύσιμες. Ωστόσο, το ελάχιστο ποσό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το συντελεστή φόρου γης για το αντίστοιχο οικόπεδο. Ο φόρος γης και η πληρωμή μίσθωσης γης υπολογίζονται με βάση την έκταση της γης που χρησιμοποιείται.

Οι παραγωγοί ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές απαλλάσσονται από την καταβολή φόρου στα οικόπεδα που καταλαμβάνονται από εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για περίοδο δέκα ετών από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας τους.

Ο φορολογικός συντελεστής για τη γεωργική γη ορίζεται στο 0,95% της τυπικής αξίας της γεωργικής γης. Επίσης εισάγεται συντελεστής 0,1 στους φορολογικούς συντελεστές των οικοπέδων για να αντικαταστήσει τις παροχές που είχαν χορηγηθεί προηγουμένως για ορισμένα νομικά πρόσωπα.

Από την **1η Ιανουαρίου 2020**, ο νέος φορολογικός κώδικας εισάγει έναν κανόνα, ο οποίος προβλέπει ότι σε περίπτωση βελτίωσης της ποιότητας της γεωργικής γης (αύξηση της κατηγορίας απόδοσης), ο φόρος καταβάλλεται από νομικά πρόσωπα επί της κανονιστικής αξίας της γεωργικής γης με βάση νέα κατηγορία αποδόσεων από την αρχή του έτους που έπεται του έτους της προσαύξησης του εδάφους, χωρίς να γίνεται αναφορά σε περιόδους κατά τις οποίες είχαν ολοκληρωθεί οι γεωργικές δραστηριότητες.

- **Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ):** Από την 1^η Οκτωβρίου 2019, μειώθηκε από 20% σε 15%. Σε ΦΠΑ υπόκεινται οι εξής κατηγορίες φορολογουμένων (θα πρέπει να έχουν λάβει έναν αριθμό εγγραφής στο μητρώο ΦΠΑ): α) τα εν γένει εγχώρια νομικά πρόσωπα, β) οι ατομικές επιχειρήσεις των οποίων το ετήσιο εισόδημα υπερβαίνει το 1 δις UZS (\$100.000), γ) ξένα νομικά πρόσωπα που

δραστηριοποιούνται σε φυσική ή ηλεκτρονική πώληση αγαθών στην επικράτεια του Ουζμπεκιστάν όταν η προσφορά πηγάζει εγχωρίως, δ) ξένα νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στο Ουζμπεκιστάν μέσω μόνιμης εγκατάστασης και ε) νομικά και φυσικά πρόσωπα τα οποία προβαίνουν σε εισαγωγές (ΦΠΑ επί των εισαγωγών). Από το 2023, ο συντελεστής ΦΠΑ πρόκειται να μειωθεί στο 12%.

ΦΠΑ επί κύκλου εργασιών: Επιβάλλεται κατά την προσφορά αγαθών εγχωρίως καθώς και επί των εισαγωγών, εκτός εάν αυτές εξαιρούνται υποβολής. Οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης συμπεριλαμβάνονται στη φορολογητέα βάση του ΦΠΑ. Ο ΦΠΑ που καταβάλλεται στον προϋπολογισμό ισούται με τον ΦΠΑ εκροών μείον το ΦΠΑ εισροών (εκτός των περιπτώσεων μη συμψηφισμού απαλλασσόμενων ΦΠΑ αγαθών και μη επιχειρηματικού κόστους).

ΦΠΑ επί αγοράς πάγιων περιουσιακών στοιχείων: Από την 01.01.2020, ο ΦΠΑ που προκύπτει κατά την αγορά παγίων στοιχείων (μετά την 01.01.2019) μπορεί να αντισταθμιστεί πλήρως με τον ΦΠΑ εκροών.

Αγορά υπηρεσιών από μη κατοίκους (αντίστροφη χρέωση ΦΠΑ): Σύμφωνα με τους κανόνες για τον τόπο παροχής υπηρεσιών, θεωρείται ότι παρέχονται στην τοποθεσία της επιχειρηματικής δραστηριότητας του αγοραστή, εκτός ορισμένων περιπτώσεων. Όταν οι υπηρεσίες παρέχονται από μη κάτοικο, ο Ουζμπέκος αγοραστής των υπηρεσιών λογίζεται ως φορολογικός πράκτορας απόδοσης ΦΠΑ, δηλαδή έχει υποχρέωση εκτίμησης του ΦΠΑ βάσει της τιμής των υπηρεσιών και παρακράτησης και αποστολής του ΦΠΑ στον προϋπολογισμό για λογαριασμό του παρόχου μη κατοίκου. Ωστόσο, εάν η σύμβαση για την προμήθεια υπηρεσιών δεν λαμβάνει υπόψη το ΦΠΑ, απαιτείται ο αγοραστής των υπηρεσιών να αξιολογήσει το ύψος του ΦΠΑ και να τον καταβάλει στον προϋπολογισμό (αντίστροφη χρέωση). Κατόπιν αυτής της διαδικασίας, ο ΦΠΑ εισροών μπορεί να αντισταθμιστεί με το ΦΠΑ εκροών.

ΦΠΑ παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών από μη εγκατεστημένες επιχειρήσεις: Από τις 01.01.2020, επιχειρήσεις μη εγκατεστημένες στη χώρα που προμηθεύουν ηλεκτρονικές υπηρεσίες (B2C) σε κατοίκους του Ουζμπεκιστάν οφείλουν να εγγραφούν στο μητρώο ΦΠΑ, να υπολογίζουν το φόρο βάσει του κύκλου εργασιών τους, να προβαίνουν σε ηλεκτρονική ανάρτηση του ΦΠΑ ανά τρίμηνο και να και να καταβάλλουν το φόρο στις φορολογικές Αρχές.

Περιπτώσεις μηδενικού ΦΠΑ: Στις περιπτώσεις εξαγωγών αγαθών, παροχής υπηρεσιών διεθνών μεταφορών και κοινής ωφελείας προς ιδιώτες δεν αποδίδεται ΦΠΑ. Επίσης εξαιρούνται οι παροχές και εισαγωγές χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών καθώς και αγαθών (προϊόντων και υπηρεσιών) αγορασθέντων από νομικά πρόσωπα με βάση δάνειο χρηματοοικονομικών οργανισμών διεθνών ή ξένων κρατών, υπό την προϋπόθεση ότι γίνεται μέριμνα για τέτοιες απαλλαγές στη δανειακή σύμβαση.

Συμμόρφωση ως προς το ΦΠΑ: Η περίοδος αναφοράς είναι μηνιαία και το ΦΠΑ πρέπει να καταβάλλεται όχι πέραν της 20^{ης} ημέρας του επόμενου μήνα.

Φόρος κατανάλωσης: Επιβάλλεται σε ένα συγκεκριμένο φάσμα υπηρεσιών και προϊόντων παραγόμενων ή εισαγόμενων αγαθών στο Ουζμπεκιστάν. Εμπορεύματα που υπόκεινται στο φόρο περιλαμβάνουν κόκκους πολυαιθυλενίου (30%), φυσικό αέριο (20%), αλκοόλ, καπνού, κοσμήματα και ασημικά. Οι υπηρεσίες που υπόκεινται σε φόρο αφορούν τις τηλεπικοινωνιακές

(20%). Ο συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης στις υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας μειώνεται στο 10% από την **1η Ιανουαρίου 2022** και μηδενίζεται από την **1η Ιανουαρίου 2023**. Επίσης, έχει υιοθετηθεί συνδυασμένος ειδικός φόρος κατανάλωσης για την παραγωγή τσιγάρων (δηλαδή ο συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης εμπεριέχει ένα σταθερό συντελεστή και ένα συντελεστή «κατ' αξία»-ad valorem).

Λόγω της λήξης του πρωτοκόλλου για την εφαρμογή της Συμφωνίας για τη Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών των Κρατών Μελών της ΚΑΚ με το Ουζμπεκιστάν (31 Μαΐου 2013), το Ουζμπεκιστάν ακύρωσε τον ειδικό φόρο κατανάλωσης για 73 σειρές προϊόντων από την **1η Ιανουαρίου 2021**.

Οι νομικές οντότητες που παράγουν ή εισάγουν προϊόντα με ειδικούς φόρους κατανάλωσης (π.χ. τσιγάρα, βενζίνη, αλκοολούχα ποτά) υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης. Ο φόρος κυμαίνεται μεταξύ 15% - 70%, ανάλογα με τους τύπους των προϊόντων που παράγονται/εισάγονται. Η φορολογητέα βάση καθορίζεται ως η αξία των παραγόμενων/εισαγόμενων αγαθών (εξαιρουμένου του ΦΠΑ). Ο ειδικός φόρος κατανάλωσης αποδίδεται μηνιαίως.

Φόρος τιμής μεταβίβασεων ενδο-ομιλικών συναλλαγών: Ο νέος φορολογικός κώδικας εισάγει πλήρεις διατάξεις τιμολόγησης μεταβίβασης, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού συνδεδεμένων μερών, ελεγχόμενων συναλλαγών, μεθόδων τιμολόγησης, απαιτήσεων τεκμηρίωσης και αναφοράς, συμφωνιών τιμολόγησης ενδο-ομιλικών συναλλαγών. Οι κανόνες ισχύουν από την **1η Ιανουαρίου 2022**.

Φόρος αδιανεμήτων κερδών ελεγχόμενων ξένων εταιρειών (CFCs): Γενικά, οι κανόνες (CFC/Controlled Foreign Corporations) ισχύουν για φυσικά και νομικά πρόσωπα, φορολογικούς κατοίκους του Ουζμπεκιστάν, που κατέχουν ή ελέγχουν ξένες νομικές οντότητες και/ή δομές. Ο κύριος σκοπός των νέων κανόνων CFC είναι η φορολόγηση αδιανεμήτων κερδών ξένων εταιρειών και δομών όπως trusts, ιδρυμάτων κ.λπ. Παρόμοια με τους κανόνες τιμολόγησης ενδο-ομιλικών συναλλαγών, οι κανόνες CFC ισχύουν από την **1η Ιανουαρίου 2022**.

Φόρος χρήσης υπεδάφους: Χρεώνεται για τον όγκο των παραγόμενων (εξαγόμενων) φυσικών πόρων που είναι έτοιμοι προς πώληση ή μεταφορά (συμπεριλαμβανομένης της δωρεάν χρέωσης) και της κατανάλωσης για εσωτερικούς σκοπούς. Η φορολογητέα βάση καθορίζεται ως η μέση σταθμισμένη τιμή πώλησης του εξορυγμένου φυσικού πόρου και των συστατικών του καθώς και στα απόβλητα που προέρχονται από την εξόρυξη ή την επεξεργασία. Το ποσοστό κυμαίνεται μεταξύ 2,6% - 30,0% επί των πωλήσεων και 0,78% - 9,0% επί των αποβλήτων. Ο φόρος χρήσης υπεδάφους αναφέρεται κάθε μήνα από νομικά πρόσωπα και ετησίως από ιδιώτες.

Παραδείγματα φορολογικών συντελεστών είναι:

Εξόρυξη φυσικών πόρων: φυσικό αέριο 30%, πολύτιμοι λίθοι 24%, πετρέλαιο 20%, χρυσός 10%, ασήμι 10%. Αξιοποίηση υποπροϊόντων που λαμβάνονται κατά την εξαγωγή φυσικών πόρων 30% του φορολογικού συντελεστή που ισχύει για τους κύριους φυσικούς πόρους που εξάγονται.

- **Εισφορά υπογραφής και εμπορικής ανακάλυψης για χρήστες υπεδάφους:** Καταβάλλονται στον κρατικό προϋπολογισμό μέσω των φορολογικών Αρχών. Το ποσοστό κυμαίνεται.
- **Εισφορά μηχανοκίνητων οχημάτων:** Επιβάλλεται σε πωλήσεις / αγορές αυτοκινήτων και άλλων οχημάτων. Το ποσοστό του φόρου υπόκειται σε διακύμανση.

- **Φόρος χρήσης ύδατος:** Οι συντελεστές είναι τυπικοί ανά κυβικό μέτρο για το νερό επιφανείας 140 UZS (\$0,015) και για τα υπόγεια ύδατα 170 UZS (\$0,019).
- **Φόρος χρήσης γης:** Επιβάλλεται με σταθερό συντελεστή ανά εκτάριο · ποικίλλει ανάλογα την τοποθεσία, την ποιότητα και τον σκοπό του οικοπέδου. Το ποσοστό κυμαίνεται (παράδειγμα: τιμή στην Τασκένδη, Ζώνη 1, 181.022.147 UZS (\$19.000) ανά εκτάριο.

Γ.5. Εισφορές Κοινωνικής Ασφάλισης

Υποχρεωτικές πληρωμές σε κοινωνικά ταμεία / Κοινωνικός φόρος

Οι εργοδότες υποχρεούνται να αξιολογούν και να πληρώνουν κοινωνικό φόρο με τον τρέχοντα συντελεστή 12% (25% στην περίπτωση κρατικής χρηματοδότησης) επί της ακαθάριστης μισθοδοσίας εγχώριου ή ξένου εργατικού δυναμικού (δηλ. τα έξοδα του εργοδότη). Το ποσό του κοινωνικού φόρου αφορά όλων των ειδών τους φορολογούμενους (μεμονωμένους επιχειρηματίες και εργαζόμενους, μέλη οικογενειακών επιχειρήσεων, αγροτικές επιχειρήσεις, χειροτέχνες κλπ) και πρέπει να καταβάλλεται στον προϋπολογισμό σε μηνιαία βάση (όχι αργότερα από την υποβολή της μηνιαίας δήλωσης φόρου). Ομοίως, η αθροιστική απόδοση πρέπει να υποβάλλεται στις φορολογικές αρχές σε μηνιαία βάση το αργότερο στις 15 του μήνα που ακολουθεί τον μήνα αναφοράς και η ετήσια απόδοση πρέπει να υποβάλλεται με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Το εισόδημα του ξένου προσωπικού που καταβάλλεται σε νομικά πρόσωπα μη εδρεύοντα στη χώρα στο πλαίσιο αμοιβών βάσει συμβάσεων παροχής προσωπικού, υπόκειται σε κοινωνικό φόρο. Η φορολογητέα βάση για τον υπολογισμό του κοινωνικού φόρου για το εν λόγω εισόδημα είναι το εισόδημα του ξένου προσωπικού, αλλά όχι λιγότερο από το 90% του τέλους απόσπασης που καταβάλλεται βάσει της συμφωνίας παροχής προσωπικού.

Εισφορές συνταξιοδοτικών ταμείων εργαζομένων

Οι εργοδότες πρέπει να καταβάλλουν υποχρεωτικά κάθε μήνα συνεισφορές στους λογαριασμούς συντάξεων των επιτόπιων υπαλλήλων (στους αλλοδαπούς πολίτες χωρίς άδεια διαμονής στο Ουζμπεκιστάν δεν καταβάλλονται) στο 0,1% της ακαθάριστου εισοδήματός τους. Αυτές οι συνεισφορές αφαιρούνται από το ποσό του φόρου προσωπικού εισοδήματος ο οποίος καταβάλλεται από τους φορολογικούς πράκτορες.

Ο εργοδότης καταβάλλει εισφορά υπέρ σύνταξης για τους εργαζομένους ύψους 2% επί του μικτών αποδοχών τους.

Γ.6 Δασμοί - Δασμολόγιο

Η ηλεκτρονική βάση δασμολογικών κλάσεων για εξαγωγές από και εισαγωγές στο Ουζμπεκιστάν είναι η εξής: <http://tarif.customs.uz/?lang=en> EN

Επίσης, η βάση δεδομένων <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home> της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για τα κράτη-μέλη της ΕΕ, παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για την κοινοτική ονοματολογία και τα ποσοστά τελωνειακών δασμών που επιβάλλονται κατά την εξαγωγή/εισαγωγή προϊόντων από και προς το Ουζμπεκιστάν.

Η πρόσβαση των ενδιαφερομένων στην εν λόγω βάση είναι δωρεάν και δυνατή μέσω των ιστοσελίδων που αφορούν φυτοϋγειονομικά θέματα (https://madb.europa.eu/madb/sps_barriers_result.htm?isSps=true&countries=UA) και εξαγωγικά Εμπόδια πρώτων υλών Ουζμπεκιστάν για κατασκευή ιατρικών προϊόντων και φαρμακευτικών ειδών (https://madb.europa.eu/madb/barriers_details.htm?isSps=false&barrier_id=16045).

Το ύψος των τελωνειακών δασμών κυμαίνεται από 5% έως 70%, ανάλογα με το είδος των εισαγόμενων εμπορευμάτων σε ΚΜ-ΕΕ.

Από την 1η Ιανουαρίου 2021, τα τέλη εκτελωνισμού αναθεωρήθηκαν και θα πρέπει να υπολογίζονται με τους συντελεστές που ορίζονται στις Μονάδες Υπολογισμού Βάσης (BCU/Base Calculation Units), ανάλογα με το εύρος της δασμολογητέας αξίας των εμπορευμάτων. Για παράδειγμα, το τέλος εκτελωνισμού για εμπορεύματα αξίας \$100.000 - \$200.000 πρέπει να περιλαμβάνει 15 BCU (περίπου \$360).

Γ.7 Ειδικές Οικονομικές Ζώνες (ΕΟΖ) (FTZ)

Στο Ουζμπεκιστάν υφίστανται επτά ΕΟΖ:

Παρατίθενται οι τομείς παραγωγικής εξειδίκευσης ανά ΕΟΖ:

- **Angren** <http://fez.uz/>
[χημικά και πετροχημικά, προϊόντα υψηλής τεχνολογίας, οικοδομικά υλικά, τρόφιμα, δερμάτινα είδη, ηλεκτρολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός].
- **Navoi** <http://www.feznanoi.uz/>
[ηλεκτρικός εξοπλισμός, μηχανήματα, φαρμακευτικά, χημικά, πολυμερή προϊόντα, αρώματα και καλλυντικά].
- **Gijduvan** <http://en.fezgijduvan.uz/>
[τρόφιμα, υφάσματα, χαλιά, δερμάτινα προϊόντα και υποδήματα, χημικά και πετροχημικά, φαρμακευτικά, ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, μηχανολογία, αυτοκίνητα, δομικά υλικά].
- **Jizzakh** <http://www.uzbekembassy.in/wp-content/uploads/2018/05/Presentation-of-FEZ-Jizzakh.pdf>

[οικοδομικά υλικά, ηλεκτρικός εξοπλισμός, κλωστοϋφαντουργία, επεξεργασία λαδιού, αυτοκίνητα, παραγωγή γυαλιού].

- **Hazarasp** <http://www.hfez.uz/>

[χημική & πετροχημική, επεξεργασία δέρματος και παραγωγή υποδημάτων, επεξεργασία τροφίμων (φρούτα, λαχανικά, γάλα, κρέας), κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, γεωργικά μηχανήματα].

- **Kokand** <http://www.uzbekembassy.in/wp-content/uploads/2018/05/Presentation-of-FEZ-Kokand.pdf>

[επεξεργασία τροφίμων, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, επεξεργασία δερμάτων και υποδήματα, χημικά και πετροχημικά, ηλεκτρολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός, μηχανήματα, δομικά υλικά, έπιπλα, χαρτί, φαρμακευτικά].

- **Urgut** <http://www.uzbekembassy.in/wp-content/uploads/2018/05/Presentation-of-FEZ-Urgut.pdf>

[ηλεκτρολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός, εξαρτήματα αυτοκινήτων, φαρμακευτικά προϊόντα, κλωστοϋφαντουργικά, επεξεργασία τροφίμων, χημικά, δομικά υλικά, δέρμα και υποδήματα].

Η εγκατάσταση στις εν λόγω οικονομικές ζώνες παρέχει φορολογικές ελαφρύνσεις, υπηρεσίες οργανωμένων υποδομών, τελωνειακές και συναλλαγματικές διευκολύνσεις. Η διάρκεια ισχύος των κινήτρων εγκατάστασης σε ΕΟΖ εξαρτάται από το ύψος της επένδυσης :

- για επενδύσεις από \$300.000 μέχρι \$3 εκ., τα ανωτέρω κίνητρα παρέχονται για τρία έτη,
- για επενδύσεις μέχρι \$5 εκατ. για πέντε έτη,
- για επενδύσεις μέχρι \$10 εκατ. για επτά έτη και
- για επενδύσεις άνω των \$10 εκατ. για 10 έτη.

Στην ιστοσελίδα <http://uzsm.uz/en/investorlar-diqqatiga/industrial-zonalari/> αναρτώνται περισσότερα στοιχεία για τις οικονομικές ζώνες.

Σύμφωνα με το ψήφισμα του Προέδρου της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν "Σχετικά με τα μέτρα για την περαιτέρω στήριξη των συμμετεχόντων σε ειδικές οικονομικές ζώνες" Αρ. ΠΠ-243 14/09/2021, θεσμοθετήθηκε ότι σε σχέση με την ακύρωση των παροχών/επιδομάτων φόρου εισοδήματος για τους συμμετέχοντες σε ειδικές οικονομικές ζώνες από την 1η Ιανουαρίου 2020, το αχρησιμοποίητο μέρος αυτών των φορολογικών παροχών θα εφαρμοστεί πλήρως για τους συμμετέχοντες στις ΕΟΖ, που περιλαμβάνονται στο μητρώο των συμμετεχόντων από την 1η Οκτωβρίου 2020 και για περίοδο 3 έως 10 ετών από την ημερομηνία ένταξής τους στο μητρώο με βάση τον όγκο των επενδύσεων που πραγματοποίησαν.

Το ψήφισμα προβλέπει επίσης ότι στους συμμετέχοντες των ΕΟΖ από τις 15 Σεπτεμβρίου 2021 παρέχεται το δικαίωμα να αναβάλουν την εξόφληση (πληρωμή με δόσεις) του εμπλεκόμενου φόρου προστιθέμενης αξίας και των δασμών κατά την παραγωγή προϊόντων και την εισαγωγή εξαρτημάτων,

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ		ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΟ ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ 2021
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ		

πρώτων υλών και υλικών για τις δικές τους ανάγκες έως και 120 ημέρες χωρίς προσαυξήσεις και ζητώντας εγγύηση για την πληρωμή των μετέπειτα τόκων.

Τα αρμόδια υπουργεία έλαβαν εντολή να προετοιμάσουν ένα σχέδιο νόμου μέχρι τέλος Νοεμβρίου τ.ε., το οποίο θα προβλέπει τις σχετικές παροχές φόρου εισοδήματος στους συμμετέχοντες στις ΕΟΖ με βάση τον όγκο των επενδύσεων που έχουν πραγματοποιήσει.

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το Ουζμπεκιστάν από το 1991 (έτος ανεξαρτησίας) έχει ακολουθήσει μία ιδιαίτερα προσεκτική πολιτική μετάβασης προς την οικονομία της αγοράς. Η πολυπληθέστερη χώρα της Κεντρικής Ασίας (33,6εκ.) με ποσοστό αστικοποίησης πληθυσμού 50% και ποσοστό αναλφαβητισμού μόλις 3%, παρουσιάζει σημαντικές επενδυτικές προκλήσεις, λόγω των μεταρρυθμίσεων που υλοποιούνται από την κυβέρνηση με την εφαρμογή ενοποιημένου θεσμικού πλαισίου, οι οποίες αφορούν την μεγαλύτερη απελευθέρωση της αγοράς συναλλάγματος με ταυτόχρονη παροχή κινήτρων διαχείρισης των κερδών σε όσες επιχειρήσεις ασκούν εξαγωγικό εμπόριο, την ευκολία έναρξης επιχείρησης και την προστασία των δικαιωμάτων των μειοψηφούντων επενδυτών καθώς και τη 10ετή διασφάλιση των επενδυτών σε περιπτώσεις αλλαγής της κείμενης νομοθεσίας. Η μέση ηλικία πληθυσμού ανέρχεται στα 29 έτη και οι ρυθμοί ανάπτυξης την παρελθούσα εξαετία είναι της τάξης του +6%.

Οι άμεσες επενδύσεις (εγχώριες και ξένες) ανέρχονται σε \$20 δισ. με το μεγαλύτερο μέρος στη βιομηχανία, στην ενέργεια και στα ορυκτά, ενώ περίπου 11.000 επιχειρήσεις (υπερδιπλάσιες σε σχέση με προ τριετίας) έχουν δεχθεί ξένα κεφάλαια και 29 κρατικές επιχειρήσεις από όλο το φάσμα οικονομικής δραστηριότητας έχουν πωλήσει μερίδιά τους σε ξένους επενδυτές. Από πλευράς επενδυτικής στρατηγικής, η χώρα έχει αναπτύξει 7 ειδικές οικονομικές ζώνες και 21 ζώνες ελεύθερων οικονομικών συναλλαγών στους κλάδους αγρο-διατροφικό, βιομηχανικό, φαρμακευτικό και τουριστικό.

Σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, η χώρα κατέλαβε συνολικά την 69η θέση στο Δείκτη Επιχειρείν 2021, με τη μικρότερη επί μέρους κατάταξη να καταλαμβάνει ο παράγοντας «έναρξη επιχείρησης» (8η θέση), η «εφαρμογή συμβολαίων» (22η θέση), η «ηλεκτροδότηση» (36η θέση) και η «προστασία των επενδυτών μειοψηφίας» (37η θέση), ενώ τις χειρότερες θέσεις καταλαμβάνουν η «αδειοδότηση κατασκευών» (132η) και το διασυνοριακό εμπόριο (152η).

Επίσης, σημειώνεται ότι σύμφωνα με την έκθεση της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη (UNCTAD), ενώ στις χώρες της Κεντρικής Ασίας μεταξύ των ετών 2018/2019, παρατηρήθηκε αύξηση των ξένων επενδύσεων κατά μέσο όρο 8-10%, στο Ουζμπεκιστάν ο δείκτης αυξήθηκε κατά 266% (ήτοι \$2,3 δις) σε σχέση με το 2018. Διαφαίνεται, συνεπώς, η ηγετική θέση της χώρας στην ευρύτερη περιοχή της Κεντρικής Ασίας. Κύριοι ξένοι επενδυτικοί εταίροι ήταν: Κίνα, Ρωσία και Γερμανία (με μερίδιο επί του συνόλου 34%), ενώ ο συνολικός αριθμός των επενδυτριών χωρών στην οικονομία του Ουζμπεκιστάν υπερέβη, για πρώτη φορά, τις 50.

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Επιτροπής Στατιστικής, την 1.1.2019, ο αριθμός των εταιρειών με ξένο κεφάλαιο στο Ουζμπεκιστάν ανήλθε σε 7.560. Οι πέντε πρώτες χώρες όσον αφορά τον αριθμό νέων εταιρειών με ξένο κεφάλαιο στο Ουζμπεκιστάν περιλαμβάνουν τη Ρωσία (428), την Τουρκία (364), την Κίνα (351), το Καζακστάν (246) και τη Νότια Κορέα (161). Στις χώρες προέλευσης επενδύσεων στο Ουζμπεκιστάν συμπεριλαμβάνονται το Αφγανιστάν, η Ινδία, η Γερμανία, η Ουκρανία και το Αζερμπαϊτζάν. Οι ξένες εταιρείες εγκαθίστανται κυρίως στην Τασκένδη, τη Σαμαρκάνδη και το Χορέζμ, ενώ από πλευράς τομέων συμμετέχουν στη βιομηχανία, στο εμπόριο, στις κατασκευές και στην παραγωγή δομικών υλικών.

Συνιστάται στους ενδιαφερόμενους επενδυτές εις βάθος ενημέρωση επί του επενδυτικού θεσμικού πλαισίου, το οποίο αλλάζει συχνά στα πλαίσια των προσπαθειών για σταδιακή μετάβαση σε καθεστώς οικονομίας αγοράς και για προσέλκυση ξένων επενδύσεων σε τομείς μεταποίησης με υψηλή προστιθέμενη αξία. Η κυβέρνηση έχει τη δυνατότητα να παραχωρήσει ειδικό φορολογικό καθεστώς για συγκεκριμένη περίπτωση, εφόσον πρόκειται για μεγάλο επενδυτικό πρόγραμμα.

Όσον αφορά στα δυνατά και αδύναμα σημεία σχετικά με την προσέλκυση επενδύσεων στο Ουζμπεκιστάν, αυτά έχουν ως εξής:

Δυνατά Σημεία	- Πληθώρα φυσικών πόρων - Χαμηλό επίπεδο δημοσίου χρέους - Ικανό επίπεδο συναλλαγματικών αποθεμάτων - Φιλόδοξο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων - Ικανό μέγεθος εγχώριας αγοράς - Στρατηγικό γεωγραφικό σημείο μεταξύ Κίνας και Ευρώπης
Αδύναμα Σημεία	- Χαμηλό εύρος διαφοροποίησης της οικονομίας, - Εξάρτηση οικονομίας από τα πρωτογενή προϊόντα, - Χαμηλή ανταγωνιστικότητα οικονομίας, - Μη αναπτυγμένος τραπεζικός τομέας, - Υψηλό σχετικά επίπεδο κρατικού παρεμβατισμού, - Μη απλοποιημένο γενικό επιχειρηματικό κλίμα, - Αυταρχικό καθεστώς.

Το θεσμικό καθεστώς για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων θεωρείται ευνοϊκό καθόσον η κυβέρνηση προσανατολίζεται σε απαλλαγές καταβολής φόρων (εισοδήματος, κύκλου εργασιών, χρήσης γης, ακινήτων) για περίοδο 3-7 ετών αναλόγως του ύψους της επένδυσης (\$300.000 – \$10 εκ.+), με μέριμνα ειδικά για το ξενοδοχειακό κλάδο να υπάρχει συμβολή του κρατικού προϋπολογισμού στις επενδυτικές δαπάνες. Το φορολογικό σύστημα είναι εξαιρετικά απλοποιημένο και φιλικό. Η ο/κυβέρνηση παράσχει επίσης τη δυνατότητα άδειας διαμονής αναλόγως του ελαχίστου ύψους της επένδυσης στην εγχώρια κτηματαγορά (Τασκένδη \$400 χιλ., λουτή χώρα μεταξύ \$100-\$200 χιλ).

Διεθνής Επενδυτική Θέση Ουζμπεκιστάν						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Στοιχεία Ενεργητικού	38.955	44.093	48.609	49.149	54.884	65.918
Άμεσες Επενδύσεις (Απόθεμα Εκρώων)	172	178	187	191	194	196
Στοιχεία Παθητικού	19.966	22.715	25.987	27.070	35.084	45.551
Άμεσες Επενδύσεις (Απόθεμα Εισροών)	7.136	8.661	10.045	8.993	9.582	10.264
Καθαρή Επενδυτική Θέση	18.989	21.378	22.622	22.080	19.799	20.367
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ουζμπεκιστάν [Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] Ποσά: εκ. δολ.ΗΠΑ						

Στο Ουζμπεκιστάν υπάρχουν σημαντικές επενδυτικές ευκαιρίες στους τομείς εξόρυξης φυσικού αερίου και ορυκτών, ηλεκτρικού ρεύματος, υφασμάτων, ένδυσης, δέρματος, χημικών προϊόντων, μεταλλουργίας, δομικών υλικών και ολοκληρωμένων τουριστικών εγκαταστάσεων. Επίσης, από πλευράς υποδομών σημαντικές είναι οι δυνατότητες συνεργασιών στην κατασκευή και βελτίωση του οδικού (1.300 χλμ εθνικής οδού) και σιδηροδρομικού δικτύου (4.669 χλμ). Λειτουργούν 15 ελεύθερες οικονομικές ζώνες καθώς και βιομηχανικές περιοχές με φορολογικά κίνητρα. Το Ουζμπεκιστάν έχει προσελκύσει διεθνείς συμβούλους για την ανάπτυξη σημαντικών οικονομικών τομέων όπως πχ. την EBRD για την ηλεκτρική και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την Παγκόσμια Τράπεζα και την ADB για την προσέλκυση επενδύσεων στον ενεργειακό τομέα, την Παγκόσμια Τράπεζα για την πολιτική αεροπορία, το IFC για το φυσικό αέριο, τη McKinsey για τη χημική βιομηχανία, τη Boston Consulting Group για την ανάπτυξη της βιομηχανίας πετρελαίου και φυσικού αερίου. Ως κύριοι τομείς προσέλκυσης επενδύσεων θεωρούνται οι υδρογονάνθρακες, η ηλεκτρική ενέργεια, ο ορυκτός πλούτος, ο βιομηχανικός, οι μεταφορές, οι τηλεπικοινωνίες και η γεωργία.

Η επίλυση επενδυτικών διαφορών πραγματοποιείται σύμφωνα με το νόμο για τις Εγγυήσεις και τα Προστατευτικά Μέτρα για τα Δικαιώματα των Ξένων Επενδυτών (Law on Guarantees and Protective Measures for the Rights of Foreign Investors), τα εμπλεκόμενα μέρη στην επενδυτική διαμάχη, με συμφωνία από κοινού, μπορούν να καθορίσουν το σώμα που θα εξετάσει μια τέτοια διαμάχη, καθώς και τη χώρα διαιτησίας. Ο νόμος επιτρέπει επίσης σε ξένους επενδυτές που εμπλέκονται σε διαμάχη με το κράτος τη δωρεάν πρόσβαση σε διεθνή διαιτησία στο Διεθνές Κέντρο Διακανονισμού Επενδυτικών Διαφορών (International Centre for Settlement of Investment Disputes) ή σε διαιτητικό δικαστήριο ιδρυθέν με βάση τις διαδικασίες της Επιτροπής Διεθνούς Εμπορίου των Ηνωμένων Εθνών (UN Commission for International Trade Law).

Προγραμματισμός Επενδυτικών Έργων στο Ουζμπεκιστάν

Επενδυτικό νομικό πλαίσιο

<https://investmentpolicy.unctad.org/investment-laws/laws/29/uzbekistan-foreign-investment-guarantees-law>

Φορείς υλοποίησης επενδύσεων

➤ **MINISTRY OF INVESTMENTS AND FOREIGN TRADE**

<https://mift.uz/en>

➤ **UzIPA/ Uzbekistan Investment Promotion Agency (under MINISTRY OF INVESTMENTS AND FOREIGN TRADE)**

<https://invest.gov.uz/>

Διαδραστικός χάρτης κοινωνικο-οικονομικών δεικτών εκάστης Περιφέρειας της χώρας (Republic of Karakalpakstan / Khorezm / Navoi / Bukhara / Kashkadarya / Surkhandarya / Samarqand / Jizzakh / Syrdarya / Tashkent / Namangan / Fergana / Andija).

<http://invest.gov.uz/regionalnaya-karta/>

Ηλεκτρονικοί οδηγοί για τους υποψήφιους επενδυτές:

<http://invest.gov.uz/investor/putevoditel-dlya-investora/>

Τα επενδυτικά έργα που είναι υπό υλοποίηση στο Ουζμπεκιστάν ανέρχονται σε 350, συνολικού ύψους \$4,2δισ. Αναλόγως των επί μέρους παραμέτρων τα σχέδια έχουν ως ακολούθως:

<http://invest.gov.uz/investor-taxonomy/ready-invest-projects/>

Επενδυτικά σχέδια προτεραιότητας, ανά Περιφέρεια:

<http://invest.gov.uz/investor/center-for-development-of-investment-projects/>

Η ηλεκτρονική υποβολή επενδυτικών σχεδίων προς τον κυβερνητικό Φορέα έχει ως εξής:

http://invest.gov.uz/investor_for/onlajn-podacha-investitsionnogo-predlozheniya/

Παρατίθενται επενδυτικά έργα μεγάλου βεληνεκούς, συνολικού ύψους \$12,5 δισ., ανά Φορέα Κεντρικής Κυβέρνησης, έναρξης 2020:

<http://invest.gov.uz/wp-content/uploads/Perspective-Projects-2020.pdf>

Παράθεση των επενδυτικών σχεδίων, ανά κλάδο της οικονομίας (αγροτική παραγωγή και διαχείριση υδάτινων πόρων, διατροφή, φαρμακευτικό, χημικής βιομηχανίας, ενεργειακό, τεχνολογίας πληροφορικής επικοινωνιών, μηχανολογικού-ηλεκτρονικού εξοπλισμού, κατασκευών, τουριστικό), με ανάλυση των χαρακτηριστικών εκάστου κλάδου, της αιτιολογικής αναφοράς για τους λόγους που χρήζει επενδύσεων καθώς και των επί μέρους εμπλεκόμενων φορέων της κεντρικής κυβέρνησης:

<http://invest.gov.uz/investor-taxonomy/otrasli/>

NAPM/National Agency of Project Management

<https://napm.uz/en/>

Παράδειγμα ανάδειξης οικονομίας περιφέρειας: Με την υποστήριξη του Ταμείου Ανάδειξης της Ψηφιακής Οικονομίας “Digital Trust”, και βασισμένο στον επενδυτικό Νόμο UP-5609 (03.01.2019) εκκίνησε το επενδυτικό σχέδιο δημιουργίας έξυπνων υποδομών της περιφέρειας Jiddakh, με την επωνυμία: “One village, one product” και με σκοπό τη βελτίωση της τοπικής οικονομίας (δημιουργία έξυπνων θέσεων απασχόλησης, μείωση του αποτυπώματος άνθρακα, παραγωγή περιβαλλοντικά φιλικών προϊόντων και βελτίωση της παροχής πόσιμου ύδατος).

Σχετικές λεπτομέρειες στην ιστοσελίδα: https://napm.uz/en/press_center/news/project-for-villages/

Δ.1. Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων

Για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, η Κυβέρνηση του Ουζμπεκιστάν εισήγαγε το 2017 ορισμένες νομοθετικές αλλαγές, συμπεριλαμβανομένης της ακύρωσης μη προγραμματισμένων και φαινομενικά αυθαίρετων ή τιμωρητικών επιθεωρήσεων επιχειρήσεων από την 1η Ιανουαρίου 2017, της κατάργησης της απαίτησης μετατροπής ορισμένων ποσοστών των εσόδων από την εξαγωγή

νομίματος με την επίσημη (τεχνητά χαμηλή) συναλλαγματική ισοτιμία, της απλοποίησης των διαδικασιών εγγραφής επιχειρήσεων, της δημιουργίας γραφείου Business Ombudsman, και της υιοθέτησης νόμου για την καταπολέμηση της διαφθοράς και αύξησης της διαφάνειας στις κυβερνητικές λειτουργίες.

Οι ξένοι επενδυτές είναι ευπρόσδεκτοι σε διαφόρους τομείς της οικονομίας του Ουζμπεκιστάν και η κυβέρνηση δεν κάνει διακρίσεις εις βάρος ξένων επενδυτών με βάση την εθνικότητα, τον τόπο κατοικίας ή τη χώρα προέλευσης. Ωστόσο, ο κυβερνητικός έλεγχος των βασικών βιομηχανιών παραμένει. Διατηρείται ο έλεγχος σε όλες τις οικονομικές διαδικασίες και εκείνος των στρατηγικών βιομηχανιών, συμπεριλαμβανομένων της ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών, των αεροπορικών εταιρειών και της εξόρυξης. Η κυβέρνηση εξακολουθεί να ρυθμίζει τις επενδύσεις και τις ροές κεφαλαίων στην αγορά ακατέργαστου βαμβακιού και ελέγχει όλο το μετάξι που πωλείται στη χώρα, μειώνοντας τις ξένες επενδύσεις στη βιομηχανία υφασμάτων και υφαντών. Η μερική κρατική ιδιοκτησία και η κυβερνητική επιρροή είναι κοινά σημεία σε πολλούς βασικούς τομείς της οικονομίας. Το κράτος διατηρεί ακόμη το δικαίωμα να εξαγάγει ορισμένα εμπορεύματα, όπως μη σιδηρούχα μέταλλα και ορυκτά. Θεωρητικά, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις μπορούν ελεύθερα να δημιουργήσουν, να αποκτήσουν και να διαθέσουν μετοχικά δικαιώματα σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, αλλά στην πράξη, αυτό είναι δύσκολο να γίνει επειδή οι αγορές κινητών αξιών του Ουζμπεκιστάν εξακολουθούν να μην είναι ανεπτυγμένες. Παράλληλα, έχουν ξεκινήσει επενδυτικά προγράμματα προκειμένου να ενθαρρυνθούν μεγάλες επενδύσεις σε διαφόρους τομείς προτεραιότητας. Στα προγράμματα περιλαμβάνονται 86 σχέδια άμεσων ξένων επενδύσεων συνολικού ύψους \$1,8 δις, με περισσότερα από τα μισά να αφορούν τον ενεργειακό τομέα.

Για να ενθαρρύνει τις ξένες επενδύσεις, η κυβέρνηση παρέχει φορολογικά κίνητρα σε μετοχικές εταιρείες για τις οποίες η συμμετοχή ξένων επενδύσεων αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 15% του εγκεκριμένου κεφαλαίου. Το κράτος προσφέρει επενδυτικά κίνητρα, τα οποία εξαρτώνται από το ύψος της επένδυσης και τον οικονομικό τομέα.

Ειδικότερα, για επενδύσεις μέχρι \$75.000, επιτρέπεται η αδασολόγητη εισαγωγή μηχανολογικού εξοπλισμού για την πρώτη διετία λειτουργίας της. Για επενδύσεις ύψους τουλάχιστον \$300.000, σε συγκεκριμένους κλάδους (πχ. υψηλής τεχνολογίας, υφασμάτων, τροφίμων, δομικών υλικών, χημικών, πετροχημικών, ιατρικού εξοπλισμού, μηχανολογίας, γυαλιού, συσκευασίας, ανανεώσιμων πηγών, κάρβουνου, μικροβιολογίας, παιχνιδιών, τουριστικών υπηρεσιών, φιλοξενίας, άνθρακα) εξασφαλίζεται απαλλαγή από φόρους εισοδήματος, γης, υποδομών και υποχρεωτικής καταβολής στο Ταμείο Συντήρησης Οδών, για συγκεκριμένη χρονική περίοδο που αυξάνει ανάλογα με το ύψος της επένδυσης.

Για επενδύσεις άνω των \$5 εκ., εξασφαλίζεται η χρήση ίδιων φορολογικών συντελεστών για μία δεκαετία. Για επενδύσεις άνω των \$50 εκ., η κυβέρνηση αναλαμβάνει την κατασκευή των αναγκαίων υποδομών με δικά της έξοδα.

Χρηματοδοτήσεις Έργων Υποδομών από Διεθνείς Οργανισμούς στο Ουζμπεκιστάν

WB/World Bank

LSDP/Livestock Sector Development Project

Παρατίθεται το υψηλής προστιθέμενης αξίας έργο του κτηνοτροφικού τομέα (πρόγραμμα στήριξης εγχώριας παραγωγής), ύψους \$150εκ., το οποίο είναι σε εξέλιξη:

<https://www.worldbank.org/en/country/uzbekistan/overview#projects>

Πλαίσιο Υποστήριξης Χώρας από το Δίκτυο της Παγκόσμιας Τράπεζας (Περίοδος 2016-2020):

[Βελτίωση υποδομών/Ενίσχυση ανταγωνισμού/Διαφοροποίηση οικονομίας/Αποτελεσματικότητα κοινωνικών υπηρεσιών/Διαχείριση δημοσίων οικονομικών]

<http://documents.worldbank.org/curated/en/537091467993490904/Uzbekistan-Country-partnership-framework-for-the-period-FY16-20>

EIB/European Investment Bank

Μέχρι σήμερα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει χρηματοδοτήσει επενδύσεις στους τομείς της διαχείρισης υδάτων, αποβλήτων (UNDG6, UNDG13) ύψους 100εκ.ευρώ και ενεργειακής αποδοτικότητας μικρομεσαίων επιχειρήσεων, επίσης ύψους 100εκ. ευρώ.

Επενδυτικά σχέδια υπό αξιολόγηση/χρηματοδότηση:

100mln euro Investment Program for the Recovery of the Aral Sea

<https://www.eib.org/en/press/all/2019-226-eib-and-uzbekistan-take-first-steps-towards-a-eur-100-m-investment-program-for-the-recovery-of-the-aral-sea>

Uzbekistan Water Framework Loan / ESMF-Environmental Social Management Framework

<https://www.eib.org/en/registers/all/125753274>

Uzbekistan District Heating Loan (ύψους 100εκ.ευρώ, εγκρίθηκε 05.02.2020)

<https://www.eib.org/en/projects/pipelines/all/20180199>

EBRD/European Bank for Reconstruction and Development

Το απόθεμα των επενδύσεων της τράπεζας στο Ουζμπεκιστάν ανέρχεται σε 1,9 δισ. ευρώ, με το 25% των επενδυτικών σχεδίων να αφορά την ιδιωτική οικονομία. Το τρέχον χαρτοφυλάκιο έργων υπολογίζεται σε 1,0 δισ. ευρώ και κατανέμεται κατά 75% σε έργα βιώσιμων υποδομών, 19% σε στήριξη χρηματοπιστωτικών οργανισμών και 5% σε στήριξη της βιομηχανίας, του εμπορίου και του αγροδιατροφικού τομέα.

Παρατίθενται, ανά τομέα και χρονολογική σειρά, τα υπό υλοποίηση έργα στο Ουζμπεκιστάν:

<https://www.ebrd.com/work-with-us/project-finance/project-summary-documents.html?c37=on&keywordSearch=>

Διαγωνισμοί συμβουλευτικών υπηρεσιών (capacity building), ανά χρονολογική σειρά:

<https://www.ebrd.com/work-with-us/procurement/notices.html?c37=on&keywordSearch=>

Από τις 01.01.2020, όλοι υλοποιούμενοι διαγωνισμοί αφορούν την προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών (έργων συμβουλευτικής) αναρτώνται στην πύλη (ECEPP) EBRD:Client eProcurement. Οι προμηθευτές και σύμβουλοι που επιθυμούν να έχουν πρόσβαση στην εν λόγω υπηρεσία και να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις συνεργασιών οφείλουν να εγγραφονται εδώ:

<https://ecepp.ebrd.com/delta/signup.html?userType=supplier>

ADB/Asia Development Bank

<https://www.adb.org/countries/uzbekistan/projects-results>

Ο μεγαλύτερος όγκος των επενδυτικών σχεδίων αφορά τους τομείς ενεργειακό, μεταφορών και χρηματοοικονομικό, ακολουθούμενους από τη διαχείριση υδάτινων πόρων, τον αγροτικό τομέα, τη δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση βιομηχανία/εμπόριο και υπηρεσίες υγείας.

Προτεινόμενα Επενδυτικά Σχέδια:

- [52045-001Tashkent Province Sewerage Improvement Project](#)
- [53120-001Climate Adaptive Water Resources Management in the Aral Sea Basin Sector Project](#)
- [48025-004CAREC Corridor 2 \(Pap-Namangan-Andijan\) Railway Electrification Project – Additional Financing](#)
- [52322-001Regional Gas Transmission Efficiency Enhancement Project](#)
- [48414-006Central Asia Regional Economic Corridor \(CAREC\) Corridor 2 Karakalpakstan Road Project \(A380 Kungrad to Daut-Ata Section\)](#)

Περιφερειακά Έργα Υποδομών:

<https://www.adb.org/projects/country/taj/country/tkm/country/uzb>

Σύμφωνα με την Κρατική Επιτροπή Ξένων Επενδύσεων (Διάταγμα του προέδρου αρ. UP-4947 από 07.02.2018, οι τομείς στους οποίους υπάρχει ανάγκη επενδύσεων είναι: χημική βιομηχανία, ιδιωτικές κλινικές, παραγωγή ενδυμάτων, τουριστική βιομηχανία, ανάπτυξη κέντρου δεδομένων, ανάπτυξη εφαρμογών κινητής τηλεφωνίας, ψυκτικοί αποθηκευτικοί χώροι, παραγωγή και εξαγωγές σταφίδας, παραγωγή υφασμάτων κατοικιών, τζην και υφασμάτων, παραγωγή χημικών προϊόντων για τον καθαρισμό κατοικιών, παραγωγή ειδών προσωπικής υγιεινής και φροντίδας, παραγωγή και εξαγωγές οίνων.

Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων

Το Ουζμπεκιστάν εφαρμόζει προσεκτική πολιτική ιδιωτικοποιήσεων, στο πλαίσιο της ένταξής του στις διεθνείς οικονομικές δομές. Μέσω των ιδιωτικοποιήσεων επιδιώκεται η προσέλκυση ξένων επενδύσεων.

Βασικό χαρακτηριστικό της ουζμπεκικής οικονομίας είναι ο κυρίαρχος ρόλος του κράτους στην επιχειρηματική δραστηριότητα. Σύμφωνα με την EBRD, το 19% του ΑΕΠ προέρχεται από το δημόσιο. Συνολικά το 2016, υπήρχαν 38.000 κρατικές επιχειρήσεις, κυρίως στους τομείς της ενέργειας, μεταφορών, μεταλλουργίας, τηλεπικοινωνιών, γεωργίας και αυτοκινητοβιομηχανίας.

Ήδη σχεδιάζεται το θεσμικό πλαίσιο για την υλοποίηση του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων, το οποίο τα επόμενα έτη θα εμπλουτίζεται. Επιγραμματικά, αναφέρουμε συνέντευξη του Προέδρου της Uzбекneftegaz (κρατική εταιρεία πετρελαίου και φυσικού αερίου) σύμφωνα με την οποία, μέχρι το τέλος του 2019 αναμένεται η διάσπαση της σε τρεις ξεχωριστές εταιρείες (διυλιστήρια, διαχείριση αγωγών και διανομή), με σκοπό την αύξηση της οικονομικής αποτελεσματικότητάς της, την ενίσχυση της διαφάνειας

και την προσέλκυση περισσότερων ξένων επενδυτικών κεφαλαίων. Επιπλέον, έχει ανακοινωθεί η πρόθεση ιδιωτικοποίησης του εθνικού αερομεταφορέα, καθώς και σχέδια για ιδιωτικοποιήσεις γης.

Ο πρωταρχικός νόμος που διέπει θέματα που σχετίζονται με την ιδιωτικοποίηση περιουσιακών στοιχείων του κράτους είναι ο τροποποιηθείς νόμος περί εθνικοποιήσεων και ιδιωτικοποιήσεων αρ.32/19.11.1991.

Ο νόμος ορίζει τη νομική έννοια της ιδιωτικοποίησης στο Ουζμπεκιστάν, η οποία αποτελείται από την απόκτηση δημόσιων εγκαταστάσεων ή μετοχών σε κρατικές JSCs από νομικά πρόσωπα πολιτών και ιδιωτών. Το Ουζμπεκιστάν υστερεί σε σχέση με εκείνο πολλών άλλων χωρών ΚΑΚ. Μόνον τα πρώτα χρόνια μετά την ανεξαρτησία ιδιωτικοποιήθηκαν διαμερίσματα και πολύ μικρές επιχειρήσεις (π.χ. καταστήματα), ενώ σχεδόν όλες οι βιομηχανικές επιχειρήσεις και άλλες μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις διατηρήθηκαν σταθερά υπό κρατικό έλεγχο. Ωστόσο, στα τέλη του 1998, η κυβέρνηση άρχισε να προωθεί ενεργά την ιδιωτικοποίηση των μεγάλων επιχειρήσεων σε διάφορους βασικούς τομείς της οικονομίας. Τα ψηφίσματα που έλαβαν χώρα το 2005, το 2006 και το 2007 προέβλεπαν ένα φιλόδοξο πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων για τα επόμενα χρόνια. Επί του παρόντος, το Ουζμπεκιστάν εφαρμόζει ένα πρόγραμμα ιδιωτικοποίησης μεγάλης κλίμακας και προσφέρονται περισσότερες από 20 κρατικές οντότητες προς ιδιωτικοποίηση. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η κυβέρνηση προσφέρει πακέτα περισσότερων από το 50% των μετοχών των μεγάλων επιχειρήσεων προς ιδιωτικοποίηση.

Η πρώτη IPO πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2018, όπου πωλήθηκαν οι μετοχές της Quartz JSC 7,5 δις Soums. Επίσης, τον Δεκέμβριο του 2018, η Kokand JSC (ένα μηχανολογικό εργοστάσιο παραγωγής μηχανολογικού εξοπλισμού) πραγματοποίησε ένα SPO για σχεδόν 3 δις Soums. Επί του παρόντος, μια σειρά από τράπεζες και μεγάλες επιχειρήσεις βρίσκονται σε διαδικασία της εφαρμογής IPOs και SPOs.

IPOs και SPOs μεγάλων εταιρειών εξόρυξης Navoi GMK, Almalyk GMK και Uzmetkombinat αναμένεται να ξεκινήσουν έως το 2022-2023.

Όσον αφορά στις κυοφορούμενες μεταρρυθμίσεις στις μεγάλες κρατικές επιχειρήσεις, στις 14.05.2018 εκδόθηκε το Προεδρικό Διάταγμα αναφορικά με το «Πρόγραμμα μετασχηματισμού κρατικών επιχειρήσεων και άλλων οργανισμών με υψηλή κρατική ιδιοκτησία». Τα ζητήματα που επισημαίνονται και χρήζουν αντιμετώπισης είναι τα εξής: (i) συμμετοχή κυβερνητικών υπαλλήλων στα διοικητικά όργανα και συγκρούσεις συμφερόντων, (ii) έλλειψη ενός εύρυθμου συστήματος διαχείρισης, (iii) μη διαφάνεια της διακυβέρνησης και έλλειψη τακτικής ανάλυσης της απόδοσης, και (iv) αναποτελεσματικότητα του συστήματος εκπαίδευσης του προσωπικού. Το πρόγραμμα καλύπτει βασικούς τομείς της οικονομίας με σημαντική παρουσία κρατικών επιχειρήσεων και προορίζεται να καλύψει τις εξής εταιρείες: Uzbekneftegaz (πετρέλαιο και φυσικό αέριο), Uzkimyosanoat (χημικά, λιπάσματα), Uzbekenergo (παραγωγή και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας), Uzbekhydroenergo (λειτουργία υδροηλεκτρικής ενέργειας, σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής), ορυχεία Almalyk και μεταλλουργία (εξόρυξη, μέταλλα), Uzbekistan Railways (σιδηροδρομικές μεταφορές), Uzbektelekom (τηλεπικοινωνίες), Navoi (ορυχεία, μεταλλεία), Uzbekistan Airways (αεροπορική εταιρεία και διαχείριση αεροδρομίων) και Halq (τραπεζική).

Εγκαταστάσεις που υπόκεινται σε ιδιωτικοποίηση

Η κυβέρνηση του Ουζμπεκιστάν καθορίζει τις εγκαταστάσεις που υπόκεινται σε ιδιωτικοποίηση βάσει του συναφούς Προγράμματος ιδιωτικοποίησης κρατικών εγκαταστάσεων. Ο Οργανισμός για τη

Διαχείριση Κρατικών Περιουσιακών Στοιχείων είναι ο βασικός οργανισμός που εμπλέκεται στη διαδικασία ιδιωτικοποίησης της κρατικής περιουσίας.

Μορφές και προϋποθέσεις ιδιωτικοποίησης

Η ιδιωτικοποίηση στο Ουζμπεκιστάν πραγματοποιείται συνήθως μέσω: (i) μετατροπής κρατικής επιχείρησης σε ανώνυμη εταιρεία ή άλλη επιχειρηματική εταιρεία και επακόλουθη πώληση μετοχών σε αυτήν την εταιρεία και (ii) πώλησης κρατικών περιουσιακών στοιχείων σε ιδιώτη επενδυτή.

Η κρατική περιουσία πωλείται συνήθως σε φυσικά και νομικά πρόσωπα σε ανταγωνιστική βάση, με βάση πλειστηριασμούς και διαγωνισμούς, αλλά και με άλλους τρόπους, όπως οι άμεσες διαπραγματεύσεις, που επιτρέπονται από τους νόμους του Ουζμπεκιστάν.

Στις **29 Μαΐου 2019**, το Ουζμπεκιστάν υιοθέτησε το Νόμο για την προσέλκυση ξένων επενδυτών για σημαντικές υποδομές έργων συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ). Οι ρυθμίσεις ΣΔΙΤ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ένα έργο που σχετίζεται με: σχεδιασμός, κατασκευή, προμήθεια, χρηματοδότηση, ανασυγκρότηση, εκσυγχρονισμός, λειτουργία και συντήρηση οποιωνδήποτε περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων υποδομών και βιομηχανικών εγκαταστάσεων.

Ο Νόμος ΣΔΙΤ ονομάζει τον Uzbekistan PPP Development Agency (the PPP Agency), υπό το Υπουργείο Οικονομικών, ως το μόνον κύριο Φορέα υλοποίησης έργων ΣΔΙΤ. Οι αρμοδιότητες του Οργανισμού περιλαμβάνουν την προετοιμασία των ΣΔΙΤ, τις κατευθυντήριες γραμμές και το υπόδειγμα σύμβασης ΣΔΙΤ, την έγκριση του διαγωνισμού, την τεκμηρίωση και την παρακολούθηση της εφαρμογής των έργων. Ο Οργανισμός ΣΔΙΤ επιλαμβάνεται επίσης της διατήρησης, για δημόσια χρήση, καταλόγου όλων των ανακοινωθέντων έργων ΣΔΙΤ.

Σχέδια ιδιωτικοποιήσεων ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα <https://gkk.uz/en/activity/invest/1191-tsel-privatizatsii-v-uzbekistane-privlechenie-investitsij-3>.

Το σύνολο των νομοθετικών κειμένων περί ιδιωτικοποιήσεων είναι προσβάσιμα στην ιστοσελίδα <https://gkk.uz/en/legislation-en>.

Δ.3 Πιστοληπτική Ικανότητα – Κίνδυνοι και Προοπτικές

Στα τέλη του 2018, το Ουζμπεκιστάν αξιολογήθηκε για πρώτη φορά από τη Standard and Poor's (BB-), τη Fitch (BB-) και τη Moody's (B1), με σταθερές προοπτικές. Οι τρέχουσες αξιολογήσεις έχουν ως ακολούθως: Moody's: B1 (02.07.2021) θετική / S&P: BB- (04.06.2021) σταθερήβιομηχ.

Το γεγονός ότι η εθνική οικονομία αξιολογήθηκε από διεθνείς οίκους αξιολόγησης, σημαίνει αναγνώριση της θέλησης και της ικανότητας της κυβέρνησης να ανταποκριθεί στις διεθνείς υποχρεώσεις της. Η κατηγορία στην οποία εντάχθηκε από τις εταιρείες αξιολόγησης, περιλαμβάνει χώρες όπως το Βιετνάμ, τη Βραζιλία και τη Γεωργία.

Τα δυνατά σημεία της χώρας είναι τα υψηλά ρευστά διαθέσιμα που διαθέτει, ο υψηλός ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης και το χαμηλό εξωτερικό χρέος. Τα αδύνατα σημεία της είναι το χαμηλό κατά κεφαλή ΑΕΠ, η εξάρτησή της από λίγους κλάδους (βαμβάκι, ενέργεια) και η αδύναμη θεσμική λειτουργία.

Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ – ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Στις 09.04.2018 υπεγράφη ο Ν.472 περί «Δημοσίων Προμηθειών», με σκοπό τη διασφάλιση της διαφάνειας, του ανταγωνισμού και της αποτελεσματικής χρήσης των δημοσίων πόρων, ο οποίος είναι διαθέσιμος στα αγγλικά στην ιστοσελίδα <https://www.un.int/uzbekistan/news/law-republic-uzbekistan-public-procurement>.

Ο νόμος εισάγει πέντε μορφές διαδικασιών για τις δημόσιες προμήθειες, για δύο εκ των οποίων η απόφαση λαμβάνεται χωρίς την παρέμβαση φυσικών προσώπων.

Αρμόδια Αρχή για την εκτέλεση του συστήματος δημοσίων προμηθειών είναι το National Agency for the Project Management (<https://napm.uz/en/about/about-us/>), υπό τον Πρόεδρο της χώρας.

Η ουζμπεκική νομοθεσία διακρίνει δύο τύπους δημοσίων προμηθειών :

- ανταγωνιστική δημοπρασία (για την προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών και κατασκευαστικών εργασιών, η χρηματοδότηση των οποίων γίνεται από τον κεντρικό προϋπολογισμό εκτός και αν υφίσταται άλλη νομοθετική πρόβλεψη) και
- δημοπρασία (για την προμήθεια υλικών / εξοπλισμού / εξαρτημάτων από την εγχώρια ή ξένη αγορά αξίας άνω των 100.0000 δολ. ανά συμβόλαιο, τα οποία χρηματοδοτούνται από Ταμεία εκτός προϋπολογισμού ή διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς).

Προγραμματισμός Δημοσίων Διαγωνισμών στο Ουζμπεκιστάν

UZEX/Uzbek Commodity Exchange

<https://www.uzex.uz/en>

Βασισμένο στο θεσμικό πλαίσιο του Νόμου 260-II (29.08.2001) περί συναλλαγών, πέντε Προεδρικών Διαταγμάτων, περιόδου 2001-2013, επί της διενέργειας ηλεκτρονικών διαγωνισμών και μεθοδολογίας συμμετοχής επιχειρήσεων και έξη Υπουργικών Αποφάσεων περί βελτίωσης της αποτελεσματικότητας του συστήματος και καθορισμού λειτουργίας των συναλλαγματικών πράξεων, καθώς και της Χάρτας του Υπ. Δικαιοσύνης που διέπει τον εν γένει κανονισμό λειτουργίας της πλατφόρμας εμπορευματικών πράξεων, ο οργανισμός UZEX ιδρύθηκε ως μία ανώνυμη συμμετοχική εταιρεία, αποτελώντας τη μεγαλύτερη βάση εμπορικών ανταλλαγών στην Κεντρική Ασία <https://www.uzex.uz/en/pages/regulatory-framework>.

Οι ηλεκτρονικές εμπορικές συναλλαγές πραγματοποιούνται σε πραγματικό χρόνο.

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**ΣΤ.1. Εμπορικές Σχέσεις Ελλάδας – Ουζμπεκιστάν**Περίοδος 2015-2020

Οι διμερείς εμπορικές μας σχέσεις έχουν διαμορφωθεί ως εξής:

Οι διμερείς εμπορικές μας σχέσεις διαμορφώθηκαν το 2020 ως εξής: οι εξαγωγές μας ανήλθαν σε €3,47εκ. (-2,3% σε σχέση με το 2019) και οι εισαγωγές μας σε €1,99 εκ. (+80,1% σε σχέση με το 2019). Ο όγκος εμπορίου αυξήθηκε στα €5,47 εκ. (+17,2% έναντι του 2019) και το εμπορικό πλεόνασμα υπέρ της Ελλάδας μειώθηκε στο 1,48 εκ. (-39,5% έναντι του 2019).

Διμερές Εξωτερικό Εμπόριο Ελλάδας-Ουζμπεκιστάν (με πετρελαιοειδή)							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Μεταβολή 2020/2019
Ελληνικές Εξαγωγές	2.976.725	1.030.286	2.462.438	3.398.542	3.561.196	3.478.454	-2,32%
Ελληνικές Εισαγωγές	62.364	781.715	1.661.938	1.637.629	1.107.629	1.994.345	+80,05%
Όγκος Εμπορίου	3.039.089	1.812.001	4.424.076	5.036.171	4.668.825	5.472.799	+17,22%
Εμπορικό Ισοζύγιο	2.914.361	248.571	800.200	1.760.913	2.453.567	1.484.109	-39,51%
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ [Επεξεργασία Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] Ποσά: Ευρώ							

Κύριες ελληνικές εξαγωγές (2020): πέτρες για λάξευση (28,5%), εντομοκτόνα (21,6%), συσκευές μηχανοθεραπείας (9,1%), μηχανές αρμέγματος (5,6%), παρασκευάσματα διατροφής (3,9%).

Κύριες ελληνικές εισαγωγές (2020): μόλυβδος σε ακατέργαστη μορφή (61,4%), πολυμερή αιθυλενίου (18,7%), σταφύλια νωπά ή ξερά (9,7%), καπνά ακατέργαστα (6,9%), ενδύματα από πύλημα ή ύφασμα μη υφασμένο (2,0%).

Περίοδοι Α' Εξαμήνων 2020-2021

Οι διμερείς εμπορικές μας σχέσεις διαμορφώθηκαν ως εξής:

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο **όγκος διμερούς εμπορίου** μεταξύ Ελλάδος και Ουζμπεκιστάν, για το α' εξάμηνο 2021 ανήλθε σε €3,28 εκ. έναντι €2,76 εκ. του α' εξαμήνου 2020 (+18,78%).

Το **εμπορικό ισοζύγιο** παρέμεινε πλεονασματικό για τη χώρα μας, διαμορφούμενο για το α' εξάμηνο 2021 σε €2,24 εκ. έναντι €1,89 εκ. του α' εξαμήνου 2020 (αύξηση πλεονάσματος +18,68%).

Εξωτερικό Εμπόριο Ελλάδας - Ουζμπεκιστάν

	Α' Εξάμηνο 2020	Α' Εξάμηνο 2021	Μεταβολή %
Ελληνικές Εξαγωγές	2.325.002	2.760.696	18,74%
Ελληνικές Εισαγωγές	435.316	517.957	18,98%
Όγκος Εμπορίου	2.760.318	3.278.653	18,78%
Εμπορικό Ισοζύγιο	1.889.686	2.242.739	18,68%
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ [Επεξεργασία Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]			Ποσά: Ευρώ

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι ελληνικές εξαγωγές προς το Ουζμπεκιστάν για το α' εξάμηνο 2021 ανήλθαν σε €2,76 εκ. έναντι €2,32 εκ. της ίδιας περιόδου του 2020 (+18,74%).

Οι σημαντικότερες ελληνικές εξαγωγές στο Ουζμπεκιστάν α' εξαμήνου 2021 (αναλόγως συμμετοχής των επί του συνόλου της εξαγωγικής αξίας α' εξαμήνου) αφορούσαν τα εξής προϊόντα: πέτρες κατάλληλες για λάξευση ή οικοδομική (38,82%), εντομοκτόνα/μυκητοκτόνα (24,62%), φυτά ζωντανά και ρίζες (12,33%), εμπιστευτικά προϊόντα (6,44%), κατεργασμένα ορυκτέλαια (5,30%), ιατρικός εξοπλισμός (2,60%), μηχανικές συσκευές (1,84%), αεραντλίες/αντλίες κενού (1,73%), ηλεκτροκινητήρες/ηλεκτρογενήτριες (0,86%), μηχανές ανύψωσης/φόρτωσης (0,54%), είδη μεταφοράς/συσκευασίας από πλαστικές ύλες (0,36%), φάρμακα (0,32%).

Σημαντικές αυξήσεις ελληνικών εξαγωγών μεταξύ των δύο εξαμήνων 2021/2020 κατεγράφησαν στα ακόλουθα προϊόντα: φυτά ζωντανά και ρίζες (+1.318,1%), είδη μεταφοράς/συσκευασίας από πλαστικές ύλες (+453,6%), κατεργασμένα ορυκτέλαια (+266,4%), μέρη μηχανών/συσκευών (+228,2%), εμπιστευτικά προϊόντα (173,5%). Ο πρώτος εξαγωγικός κωδικός α' εξαμήνου 2021, πέτρες για λάξευση ή οικοδομική αυξήθηκε κατά 11,4% έναντι του α' εξαμήνου 2020. Αξιοσημείωτη ήταν η παρουσία των εξής προϊόντων, τα οποία δεν είχαν καταγράψει εξαγωγές κατά το α' εξάμηνο 2020 και των οποίων η συμμετοχή ήταν άξια αναφοράς: ιατρικός εξοπλισμός, ηλεκτροκινητήρες/ ηλεκτρογεννήτριες, σύρματα/καλώδια, συνδετικά για καλούπια/πυρήνες χυτηρίων, μηχανές επεξεργασίας δεδομένων, μηχανές ανύψωσης/φόρτωσης, ελαιόλαδο.

Σημαντικές μειώσεις εξαγωγών μεταξύ των δύο εξαμήνων 2021/2020 αποτυπώθηκαν στα εξής προϊόντα: κουστούμια και μέρη αυτών (-88,1%) και υποδήματα (-21,1%). Το α' εξάμηνο 2020, εξαγωγές καταγράφηκαν στους ακόλουθους κωδικούς, οι οποίοι δεν έκαναν την εμφάνισή τους το α' εξάμηνο 2021: συσκευές μηχανοθεραπείας, παρασκευάσματα διατροφής, λιπάσματα ορυκτά ή χημικά, θερμαντήρες νερού/θερμοσυσκευές, είδη υγιεινής/ευπρεπισμού από σίδηρο ή χάλυβα, πλυντήρια πιάτων, χρώματα επίχρσης/βερνίκια.

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι ελληνικές εισαγωγές από το Ουζμπεκιστάν για το α' εξάμηνο 2021 ανήλθαν σε €517,96 χιλ. έναντι €435,32 χιλ. της ίδιας περιόδου του 2020 (+18,98%).

Οι ελληνικές εισαγωγές από το Ουζμπεκιστάν για το α' εξάμηνο 2021 (αναλόγως της συμμετοχής των επί του συνόλου της εισαγωγικής αξίας α' εξαμήνου) αφορούσαν τα εξής προϊόντα: πολυμερή αιθυλενίου (87,12%), καπνά ακατέργαστα και απορρίμματα (5,64%), νήματα από βαμβάκι (5,49%), όσπρια ξερά (1,72%), σπέρματα/καρποί/σπόροι για σπορά (0,03%).

Σημαντικές αυξήσεις ελληνικών εισαγωγών μεταξύ των δύο εξαμήνων 2021/2020 κατεγράφησαν στα ακόλουθα προϊόντα: νήματα από βαμβάκι (+519,5%), όσπρια ξερά (+90,1%) και πολυμερή αιθυλενίου (+73,7%). Αξιοσημείωτη ήταν η παρουσία των εξής προϊόντων, το α' εξάμηνο 2021, τα οποία δεν είχαν καταγράψει εισαγωγές κατά το α' εξάμηνο 2020: σπέρματα/καρποί/σπόροι.

Σημαντική μείωση ελληνικών εισαγωγών, μεταξύ των δύο εξαμήνων 2021/20, κατεγράφη στα ακατέργαστα καπνά και απορρίμματα αυτών (-26,6%). Το α' εξάμηνο 2020, καταγράφηκαν εισαγωγές στους ακόλουθους κωδικούς, οι οποίοι δεν εμφανίστηκαν κατά το α' εξάμηνο 2021: σταφύλια νωπά ή ξερά, ενδύματα από πύλημα ή μη υφασμένο ύφασμα και υφαντουργικά είδη (αχνάρια για την κατασκευή ενδυμάτων: πατρίον).

ΣΤ.2 Ιστορία και προοπτικές διμερούς συνεργασίας

Η ο/πλευρά δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη συνεργασία στον **τουρισμό**, προτείνοντας απλοποίηση της διαδικασίας θεωρήσεων και επαναλειτουργία της **απευθείας αεροπορικής σύνδεσης Αθήνας – Τασκένδης**. Επίσης επιδιώκει συνεργασία στην κλωστοϋφαντουργία, τα αγροδιατροφικά προϊόντα, εξοπλισμό και τεχνολογία.

Στη διάρκεια επίσκεψης τριμελούς ο/Αντιπροσωπείας (Αναπλ. Υφυπουργός Τουρισμού και Αθλητισμού, Αναπλ. Επικεφαλής Τμήματος Επενδύσεων Υπ. Τουρισμού & Αθλητισμού και Αναπλ. Δ/ντής Uzbek Office Silk Way), στην Αθήνα (66^η Συνάντηση Επιτροπής Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (2-4/6/2021), συζητήθηκαν, αναλόγως Φορέων στη χώρα μας, θέματα ενίσχυσης συνεργασίας στους τομείς:

- **τουρισμού** (έναρξη πτήσεων τσάρτερ-Aegean, διερεύνησης συνεργασίας με ταξιδιωτικούς πράκτορες - Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Γραφείων, κατασκευή οικολογικών ξενοδοχείων-Σύλλογος Ξενοδόχων Ελλάδος),
- **εκπαίδευσης** (ανταλλαγή εμπειριών, εμπειρογνομόνων με Διεθνές Πανεπιστήμιο Τουρισμού Σαμαρκάνδης, διοργάνωση πρακτικής εξάσκησης στην Ελλάδα για Ο/φοιτητές, διοργάνωση δωρεάν μαθημάτων γλωσσών για την ελληνική διασπορά στο Ουζμπεκιστάν),
- **αθλητισμού** (διοργάνωσης αθλητικών εκδηλώσεων, ράλλυ, ανάπτυξη παιδικού ποδοσφαίρου και δημιουργία ακαδημιών συλλόγων στο Ουζμπεκιστάν),
- **οικονομίας και εμπορίου, τουρισμού και αεροπορικών μεταφορών** (συναντήσεις ΕΒΕΑ), **πολιτισμού** (διοργάνωση διμερών πολιτιστικών εκδηλώσεων (Ελληνο-Ευρασιατικός Σύνδεσμος).

Ο/πλευρά πρότεινε άνοιγμα Πρεσβείας/Προξενείου στην Τασκένδη, διενέργεια επιχειρηματικών αποστολών σε τακτική βάση, διοργάνωση εκδηλώσεων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων με τη συμμετοχή τουριστικών εταιρειών.

Από πλευράς θεματικών συνεργασιών, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	Στο Ουζμπεκιστάν δεν πραγματοποιούνται εξαγωγές τροφίμων ζωϊκής προέλευσης (έχει εκδηλωθεί σχετικό ενδιαφέρον από ελληνικές επιχειρήσεις). Κατόπιν ενημέρωσης από ο/Κτηνιατρική Υπηρεσία (Δεκ.2020) σχετικά με επικείμενη τροποποίηση διαδικασίας εισαγωγής τοιαύτης προέλευσης τροφίμων, θα απαιτείται πλέον προ-καταχώρηση των ενδιαφερομένων εγκαταστάσεων παραγωγής. ΥΠΑΑΤ (έγγραφο 636-

	154728/11.06.2021) διερεύνησε εάν, στη βάση αυτή, υπάρχει ελληνικό εξαγωγικό ενδιαφέρον, το οποίο και απεστάλη στο ο/ΓΠ στην Αθήνα. Διαπιστώθηκε ότι: ✚ ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ έχει ενδιαφέρον συνεργασίας με ο/ερευνητικά κέντρα για μεταφορά τεχνογνωσίας σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος (σχετική περιγραφή οργανισμού και 11 ερευνητικών ιδρυμάτων) για ενδεχόμενες ερευνητικές δράσεις. ✚ Ελληνικό εξαγωγικό ενδιαφέρον: μέλι, προϊόντα επεξεργασίας κρέατος, ιχθυορρέα, γαλακτοκομικά. ✚ Το 2020, το διμερές αγροτικό ισοζύγιο ήταν αρνητικό για την Ελλάδα (εξαγωγές: €162 χιλ. / εισαγωγές: €341 χιλ.). Εξήγαμε προϊόντα διατροφής και παρασκευάσματα (85%), ακατέργαστες ζωικές-φυτικές ύλες (14%), ποτά (1%). Εισήγαμε φρούτα, λαχανικά και παρασκευάσματα (60%), καπνό και προϊόντα (40%). ✚ Το 2019, το διμερές αγροτικό ισοζύγιο ήταν αρνητικό για την Ελλάδα (εξαγωγές: €162 χιλ. / εισαγωγές: €560 χιλ.). Εξήγαμε καπνό και προϊόντα (96%), γαλακτοκομικά-αυγά (4%). Εισήγαμε φρούτα, λαχανικά και παρασκευάσματα (57%), καπνό και προϊόντα (43%).
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	Στον ενεργειακό τομέα, δεδομένης της δέσμευσης της χώρας στη Σύμβαση-Πλαίσιο των Η.Ε. για τις Κλιματικές Μεταβολές (UNFCCC), ότι οι ΑΠΕ πρόκειται να ανέλθουν στο 25% στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας, μέχρι το 2030 και κατά συνέπεια, ενδιαφέρον εστιάζεται στις προκλήσεις που παρουσιάζονται σε αυτόν τον κλάδο. Το ενεργειακό μείγμα στο Ουζμπεκιστάν (συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 13 GW) κυριαρχείται από θερμοηλεκτρικούς σταθμούς ορυκτών καυσίμων, 85% χρήση φυσικού αερίου, 8% βαρέος πετρελαίου και 7% άνθρακα. Ταυτόχρονα όμως, παρατηρούνται σημαντικές απώλειες κατά τη μεταφορά ηλ.ενέργειας (εκτιμώνται στο 20% της καθαρής μεταφερόμενης ηλ.ενέργειας) για λόγους γηραιού συστήματος υποδομών. Το Ουζμπεκιστάν έχει ένα φιλόδοξο σχέδιο για αναβάθμιση και αύξηση της χωρητικότητας. Επί του παρόντος, κατέχει περίπου το 50% της συνολικής χωρητικότητας του συστήματος διασύνδεσης της Κεντρικής Ασίας με ετήσια παραγωγή ίση με 48 TWh. Παρ' όλα αυτά, υπάρχει μια ισχυρή ηλιακή ακτινοβολία στη χώρα που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί. Το ετήσιο ποσό της άμεσης κανονικής ακτινοβολίας στη χώρα εκτιμάται ότι κυμαίνεται κυρίως μεταξύ 1,9 και 2,1 MWh/m² έτος. Πεδίο επενδύσεων σε ΑΠΕ: (α) κατασκευή από τη Rosatom πυρηνικού σταθμού παραγωγής ηλ.ενέργειας συνολικού δυναμικού 2400 MW με προοπτική διπλασιασμού. Το Ουζμπεκιστάν είναι μέλος του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας και συμμετέχει από 60ετίας στην έρευνα πυρηνικής τεχνολογίας, (β) κατασκευή του πρώτου ηλιακού φωτοβολταϊκού σταθμού 100 MWp για παραγωγή ηλ.ενέργειας από ΑΠΕ (300.000 φωτοβολταϊκά πάνελ σε οικόπεδο 268 στρεμμάτων, 35 χλμ. ανατολικά της πόλης Nanoi, ο οποίος θα παράγει 270 GWh ετησίως ηλ.ενέργεια αρκετή για να τροφοδοτήσει 30.000 νοικοκυριά και να αποτρέψει την έκλυση 150.000 τόνων αερίων θερμοκηπίου), με χρηματοδότηση από τη World Bank (International Finance Corporation), την EBRD, την Asia Development Bank και την Abu Dhabi Future Energy Company, με στόχο την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας της χώρας και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, (γ) παραγωγή ηλ.ενέργειας από φωτοβολταϊκά πάνελ και αιολικούς σταθμούς συνολικής ισχύος 131 MWp, υπό την κωδική ονομασία "Tutly", από τη Total Eren με υπερβολάβο τη Mytilineos RSD, ανατολικά της Σαμαρκάνδης, όπου πρόκειται να παράγονται 270 GWh ετησίως για την κάλυψη των αναγκών 140.000 ατόμων, μειώνοντας τις εκπομπές

	διοξειδίου του άνθρακα κατά περίπου 160.000 τόνους ετησίως και (δ) την κατασκευή σταθμού φωτοβολταϊκών με χρηματοδότηση Ουζ/Κυβέρνησης-IFC, συνολικής δυναμικότητας 500 MW, στις περιοχές Bukahara, Namangan και Khorazm, με πρόβλεψη για αποθήκευση ενέργειας σε συστοιχίες μπαταριών.
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ EBRD	Το Ουζμπεκιστάν μπορεί να αποτελέσει ενδιαφέροντα προορισμό επιχειρηματικότητας παρουσιάζοντας ευκαιρίες αλλά και ανάλογο κίνδυνο για τους ενδιαφερόμενους για την αξιοποίηση του ορυκτού του πλούτου, αλλά και στην βιομηχανία τροφίμων, υφασμάτων, ένδυσης και δομικών υλικών. Παράλληλα, λαμβάνει σημαντική αναπτυξιακή βοήθεια από την διεθνή κοινότητα, μέσω της οποίας υλοποιείται σειρά έργων υποδομών στην χώρα. Οι στρατηγικές προτεραιότητες (EBRD) για την ανάπτυξη της χώρας είναι: ▪ Ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας, μέσω της ενίσχυσης του ρόλου του ιδιωτικού τομέα, ▪ Προώθηση της πράσινης ενέργειας και αξιοποίηση πόρων διακλαδικά, ▪ Υποστήριξη αυξημένης περιφερειακής και διεθνούς συνεργασίας και ολοκλήρωσης.
Απόδοση από ΕΕ στο Ουζμπεκιστάν καθεστώτος GSP+ (General System of Advanced Preferences)	Στις 10 Απριλίου 2021, η ΕΕ ενέταξε το Ουζμπεκιστάν στον κατάλογο χωρών με καθεστώς GSP+ (General System of Advanced Preferences), παρέχοντας το δικαίωμα στη χώρα να μπορεί να εξαγάγει στα ΚΜ-ΕΕ άνω των 6.000 κωδικών προϊόντων χωρίς δασμούς. Το Υπουργείο Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου καλωσόρισε την απόφαση αυτή, επισημαίνοντας τις θετικές πολλαπλασιαστικές επιδράσεις για την προσέλκυση επενδύσεων. Το 2019, οι ευρωπαϊκές εισαγωγές από το Ουζμπεκιστάν προσέγγισαν τα €190 εκ. με το ήμισυ αυτών να υπόκειται στο απλό προτιμησιακό καθεστώς, με τις προοπτικές για τη συμμετοχή των προϊόντων του συστήματος GSP να είναι αυξημένες. Ο κλάδος ο οποίος κατά κύριο λόγο πρόκειται να επωφεληθεί είναι των κλωστοϋφαντουργικών και της ένδυσης (η σοδειά βάμβακος το 2019 υπερέβη τους 700 χιλ. τόνους και οι εξαγωγές προϊόντων υπερέβησαν τα €55 εκ.). Σημειώνεται ότι ο κλάδος του βάμβακος είχε κατηγορηθεί έντονα για τις συνθήκες καταναγκαστικής εργασίας που επικρατούσαν, με περίπου 300 διεθνείς επιχειρήσεις να μπούκοτάρουν τον κλάδο. Οι ευρωπαϊκές εξαγωγές στο Ουζμπεκιστάν υπερέβησαν τα 2,5 δις. Επιπρόσθετα, το Ουζμπεκιστάν ευρίσκεται στη διαδικασία διαπραγματεύσεων των Συμφωνιών EPCA (Extended Partnership and Cooperation Agreements) με την ΕΕ (επτά γύροι μέχρι στιγμής), οι οποίες καλύπτουν ευρύ φάσμα τομέων όπως η δικαιοσύνη, το εμπόριο, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η διαφθορά και η αντιμετώπιση της τρομοκρατίας.

Σημαντικές προοπτικές συνεργασίας εντοπίζονται στους ακόλουθους τομείς:

- ✓ Ενίσχυση των ελληνικών εξαγωγών σε δομικά υλικά, περιβάλλον, προϊόντα αλουμινίου, φάρμακα, γεωργικά προϊόντα, τρόφιμα, υλικά συσκευασίας, τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός - υπηρεσίες.
- ✓ Μεταφορά τεχνογνωσίας στον τομέα της γεωργίας, των τροφίμων και του τουρισμού, οι οποία όμως πρέπει να συνδυασθεί με δημιουργία μεικτών επιχειρήσεων, ώστε να υπάρχει αμοιβαίο όφελος.
- ✓ Ανάληψη έργων από ελληνικές κατασκευαστικές επιχειρήσεις π.χ. μεγάλα έργα υποδομών, κατασκευή βιομηχανικών εγκαταστάσεων, ηλιακών πάρκων, ολοκληρωμένων τουριστικών εγκαταστάσεων.
- ✓ Ανάπτυξη τακτικής ανταλλαγής πληροφόρησης για την ανάπτυξη των εθνικών οικονομιών των δύο χωρών, των αγορών τους και του νομικού τους πλαισίου,
- ✓ Ενθάρρυνση των επιχειρήσεων να συμμετάσχουν σε Διεθνείς Εκθέσεις εκατέρωθεν,

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ		ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΟ ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ 2021
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ		

- ✓ Ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των Επιμελητηρίων Εμπορίου και Βιομηχανίας των δύο χωρών καθώς και των επιχειρήσεων,
- ✓ Ενθάρρυνση διενέργειας αμοιβαίων επενδύσεων στους τομείς επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων (βιομηχανία τροφίμων και παραγωγή οίνων και συναφών προϊόντων), δομικών υλικών, τεχνολογίας πληροφορικής.

Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ελληνικές Αρχές

Ελληνική Πρεσβεία στη Μόσχα (διαπίστευση στο Ουζμπεκιστάν)

Δ/νση: 4, Leontievsky pereulok, Moscow 125009

Τηλ.: +7(495) 539 2941,

E-mail: gremb.mow@mfa.gr

Website: <http://www.mfa.gr/russia>

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Μόσχας (αρμοδιότητα για Ουζμπεκιστάν)

Δ/νση: 4, Leontievsky pereulok, Moscow 125009

Τηλ.: +7 (495) 539 2970,

E-mail: ecocom-moscow@mfa.gr

Website: www.agora.mfa.gr

Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στη Μόσχα

Δ/νση: 14, Spiridonovka str., Moscow 123001

Τηλ: +7 (495) 539 3840,

E-mail: grgencon.mow@mfa.gr

Website: <http://www.mfa.gr/russia>

Για την έκδοση βίζας για τους Ουζμπέκους πολίτες λειτουργεί η ιστοσελίδα <https://uz-gr.gvcworld.eu>

Αντιπροσωπεία ΕΕ στην Τασκένδη

https://eeas.europa.eu/delegations/uzbekistan_en

Ελληνικές Ομογενειακές Ενώσεις στο Ουζμπεκιστάν

Σύλλογος Ελληνικού Πολιτισμού Τασκένδης

Τηλέφωνο: +9 989 032 01 911,

κ. Ευστάθιος Κοσμίδης (Πρόεδρος)

E-mail: e-kozmo@mail.ru

Επίσημες Ουζμπεκικές Αρχές

Επίσημη Ιστοσελίδα Προέδρου του Ουζμπεκιστάν

Website : <https://president.uz/en>

Ουζμπεκική Κυβέρνηση

<https://www.gov.uz/en>

Υπουργείο Εξωτερικών

Website: <https://mfa.uz/en/>

Υπουργείο Οικονομικών

www.mf.uz

Υπουργείο Οικονομίας

<http://www.mineconomy.gov.uz/>

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου

Website: <https://mift.uz/>

Υπουργείο Αγροτικών Πόρων

<http://www.agro.uz/uz/>

Υπουργείο Υδάτινων Πόρων

<http://www.water.gov.uz/uz>

Υπουργείο Ανάπτυξης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας

<http://mitc.uz/ru/>

Λοιπές Δημόσιες Υπηρεσίες

Κρατική Επιτροπή Στατιστικής

<https://stat.uz/uz/>

Αντιμονοπωλιακή Κρατική Επιτροπή

<https://gkk.uz/en>

Κρατική Φορολογική Επιτροπή

<https://gkk.uz/en>

Κρατική Επιτροπή Υποστήριξης Ιδιωτικοποιημένων Επιχειρήσεων και Ανάπτυξης Ανταγωνισμού

<https://gkk.uz/en/>

Κρατική Τελωνειακή Επιτροπή

<http://www.customs.uz/uz>

http://tarif.customs.uz/?lang=en_EN

Κρατική Επιτροπή Ανάπτυξης Τουρισμού

<https://uzbektourism.uz/en>

Κρατική Επιτροπή Επενδύσεων

<http://invest.gov.uz/en/>

Αρχή Προστασίας Πνευματικής Ιδιοκτησίας

<http://www.ima.uz/uz/>

National Agency for Project Management (Δημόσιες Προμήθειες)

<https://napm.uz/en/about/about-us/>

Κοινοβούλιο Ουζμπεκιστάν

<http://parliament.gov.uz/uz/>

Trade Uzbekistan

<http://tradeuzbekistan.com/en>

Golden pages

<https://www.goldenpages.uz/en/rubrics/?Id=4150&Page=1>

Βάση δεδομένων νομικών κειμένων

<http://www.lex.uz/ru/>

Κτηματολόγιο Δήμου Τασκένδης

<http://odnookno.uz/ru/>

Ιστότοπος Δημοσίων Προμηθειών

<https://dxarid.uzex.uz/>

Κέντρο Οικονομικών Ερευνών

<http://cer.uz/en/>

Χρηματιστήριο Τασκένδης

<https://www.uzse.uz/>

Δημόσιο Ταμείο Αποκατάστασης και Ανάπτυξης Ουζμπεκιστάν

<http://ufrd.uz/>

Περιφερειακές Διοικήσεις**Συμβούλιο Υπουργών Δημοκρατίας Karakalpakstan**

<https://sovminrk.gov.uz/qz>

Διοικητική Περιφέρεια Τασκένδης

<http://toshvil.uz/>

Διοικητική Περιφέρεια Fergana

<https://fergana.uz/index.php?/>

Διοικητική Περιφέρεια Buhkara

<http://www.buxoro.uz/>

Διοικητική Περιφέρεια Navoi

<http://www.navoi.uz/>

Διοικητική Περιφέρεια Samarkad

<https://samarkand.uz/>

Δήμος Τασκένδης

<http://www.tashkent.uz/>

Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια (ΕΒΕ)**ΕΒΕ ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ**

<http://chamber.uz/en/index>

Αμερικανο – Ουζμπεκικό ΕΒΕ

<http://amcham.uz/>

Ιταλο-Ουζμπεκικό ΕΒΕ

<http://ciuz.info>

Μεγάλες κρατικές εταιρείες

Οργανισμός Βάμβακος

<http://www.sifat.uz/>

Ενωση Εταιρειών Παραγωγής Ηλεκτροτεχνικών Προϊόντων

<http://uzeltexsanoat.uz/en/>

Εταιρεία Κρατικών Συγκοινωνιών

<http://tshtx.uz/index.php?lang=ru>

Κρατική Ραδιοτηλεόραση

<https://mtrk.uz/uz/>

Κρατική Εταιρεία Ασφάλισης Εισαγωγών – Εξαγωγών

<http://www.uzbekinvest.uz/about-company>

Κρατική Εταιρεία Παραγωγής Οχημάτων

<http://uzavtosanoat.uz/o-kompanii.html>

Κρατική Εταιρεία Σιδηροδρόμων

<http://www.railway.uz/uz/>

Κρατική Εταιρεία Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου

<http://www.ung.uz/>

Κρατική Εταιρεία Χημικών Βιομηχανιών

<http://uzkimyosanoat.uz/>

Κρατικές Εταιρείες Ασφαλίσεων

http://www.agros.uz/about_us/info/

<http://www.kafolat.uz/en/>

Κρατική Εταιρεία Δομικών Υλικών

<http://uzsm.uz/en/>

Κλαδικοί σύνδεσμοι (υπό μορφή κρατικών εταιρειών)

Εθνική Ένωση Λογιστών και Ελεγκτών

<http://www.naaa.uz>

Agromir (Ενωση Παραγωγών Κονσερβοποιημένων τροφίμων)

<http://www.agromir.uz>

Alliance Textil (Ενωση Παραγωγών Υφασμάτων)

<http://alliancetextile.uz>

Ενωση Παραγωγών Εναλλακτικών Πηγών Ενέργειας

<https://acafe.uz/>

Ενωση Μαγείρων Ουζμπεκιστάν

<http://www.chefs.uz/en>

Ενωση Τελωνειακών Agents

<http://atb.uz/>

Ενωση Διαμεταφορέων Οδικών Μεταφορών

<http://aircuz.uz/en/>

Ενωση Ασφαλιστικών Εταιρειών

<http://www.uz-insur.uz/>

Ενωση Διαμεταφορέων Ουζμπεκιστάν

<http://www.uifa.uz/welcome-eng.html>

Ενωση Παραγωγών Αγροτικών Μηχανημάτων

<http://uzagroservis.uz/?lang=uz>

Ομοσπονδία Εμπορικών Ενώσεων

<https://kasaba.uz/eng-faol-yosh-dasturchi-tanlovinig-respublika-bosqichi/>

Πηγές Πληροφόρησης

Οικονομικές πληροφορίες

<https://uzreport.news/>

<http://www.uzdaily.com/>

<http://kommersant.uz/>

Ειδησεογραφικά πρακτορεία

<http://jahonnews.uz/uz/>

<https://eurasianet.org/region/uzbekistan>

<http://www.uza.uz/uz/>

Βάση νομικών κειμένων

<http://lex.uz/>

Τράπεζες

Κεντρική Τράπεζα Ουζμπεκιστάν

<http://www.cbu.uz/en/>

AgroBank

<https://agrobank.uz/en/aboutbank/index>

Asaka Bank

<https://www.asakabank.uz/uz>

Qishloqq Quirilish Bank

<http://qishloggurilishbank.uz/en/index.php>

Micro Credit Bank

<https://mikrokreditbank.uz/>

Ένωση Τραπεζών Ουζμπεκιστάν

<https://www.uba.uz/en/>

Κατάλογος Δικηγορικών Εταιρειών

<https://www.hg.org/law-firms/business-law/uzbekistan.html>

<https://www.bestlawyers.com/current-edition/uzbekistan>

Διοργάνωση Εκθέσεων

Εθνικός Εκθεσιακός Φορέας

<https://www.uzexpocentre.uz/>

ITE

<http://www.ite-exhibitions.com/>

IEG

<http://www.ieg.uz/>

TNT productions

<http://tntexpo.com/>

Ξενοδοχεία

Le Grande Plaza

<http://www.legrandeplaza.com/>

HOTEL Uzbekistan

<http://hoteluzbekistan.uz/en/>

Miran International Hotel

<https://miran-international-hotel-tashkent.nochi.com/>

Hayot Hotel

<http://hayot.uz/>

Ιστότοπος με ξενοδοχεία και τουριστικό υλικό

<https://orexca.com/apta.shtml>

Αεροπορικές εταιρείες και αεροδρόμια

Uzbekistan Airways

<https://m.uzairways.com/en>

Tashkent Int. Airport

<https://www.uzairways.com/en/flights/international-airport-tashkent>

Fergana Int. Airport

<https://www.uzairways.com/en/flights/international-airport-fergana>

Bukhara Int. Airport

<https://www.uzairways.com/en/flights/international-airport-bukhara>

Navoi int. Airport

<http://www.navoi-airport.com/>

Samarkad Int. Airport

<https://www.uzairways.com/en/flights/international-airport-samarkand>

Urgench Int. Airport

<https://www.uzairways.com/en/flights/international-airport-urgench>

Ζ. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

- Ιστοσελίδα Γραφείου Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Μόσχας
<http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/863>
- Οδηγός Doing Business in Uzbekistan της Παγκόσμιας Τράπεζας
<https://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/country/u/uzbekistan/UZB.pdf>
- Επιχειρηματικός οδηγός της συμβουλευτικής εταιρείας EY
https://assets.ey.com/content/dam/ey-sites/ey-com/en_uz/home/doing-business-in-uzbekistan-2020.pdf
- Επιχειρηματικός οδηγός της συμβουλευτικής εταιρείας Deloitte
https://www2.deloitte.com/kz/en/pages/uzbekistan/articles/doing_business-in-uzbekistan-2020.html
- Επιχειρηματικός οδηγός της συμβουλευτικής εταιρείας Dentons
http://uzbek.org.uk/wp-content/uploads/2018/06/doing_business_in_uzbekistan.pdf
- Επιχειρηματικός οδηγός της εταιρείας Schneider Group
<https://schneider-group.com/wp-content/uploads/2018/07/SCHNEIDER-GROUP-Uzbekistan-A-brief-introduction.pdf>
- Επιχειρηματικοί οδηγοί της συμβουλευτικής εταιρείας PwC
https://www.pwc.com/uz/en/assets/pdf/dbg_2016.pdf
<https://taxsummaries.pwc.com/republic-of-uzbekistan/corporate/other-taxes>
<https://taxsummaries.pwc.com/republic-of-uzbekistan/corporate/significant-developments>
- Οδηγός ΦΠΑ για το Ουζμπεκιστάν
<https://www.quaderno.io/tax-guides/uzbekistan-vat-guide>
- Φορολογικός Οδηγός Ουζμπεκιστάν
<https://www.mondaq.com/sales-taxes-vat-gst/1115646/uzbekistan-provides-new-preferential-conditions-for-the-participants-of-sez?type=related>
- US Department of State
<https://www.state.gov/countries-areas/uzbekistan/>
- EU Market Access Database
<https://madb.europa.eu/madb/>

- - -